

Centrala Electrică cu Termoficare S.A. „CET-Nord”,
3121, Moldova, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 168
Tel +(373-231) 5-33-59

APROBAT

Proces-verbal al ședinței
Consiliul Societății
nr. 12 din 22.09.2023

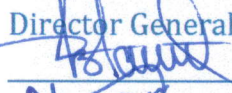
Președinta Consiliului Societății

 Cristina PROCOPOVICI

RAPORT DE ACTIVITATE al Organului Executiv pentru sem. I anul 2023

Elaborat:

Director General interimar al întreprinderii

 Marian BRÎNZA

21 09

2023

Bălți, 2023

CUPRINS:

I. INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI AI ACTIVITĂȚII DE BAZĂ.....	3
II. INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI	7
2.1. Structura și dinamica veniturilor	7
2.2. Consumuri și cheltuieli	9
2.3. Indicatori economico-financiari pentru semestrul I al anului 2023	13
III. ASPECTE COMERCIALE/DATORII ȘI CREANȚE	19
3.1. Aspecte comerciale	19
3.2. Structura și dinamica creanțelor	23
3.3. Acțiunile întreprinse pentru recuperarea creanțelor	24
3.4. Structura și dinamica datoriilor	25
IV. INDICATORI NON FINANCIARI.....	28
4.1. Indicatori de mediu	28
4.2. Managementul performanței organizaționale	29
4.3. Managementul resurselor umane	39
4.4. Imaginea pe piață și gradul de satisfacție al consumatorilor finali.....	43
V. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE	46
5.1. Faza II a proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”.....	46
5.3. Executarea planului de investiții aprobat de către ANRE.....	48
5.4. Executarea planului de achiziții	49
VI. GESTIONAREA RISCULUI.....	51

I. INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI AI ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

În tabelul de mai jos sunt prezentați indicatorii principali ai activității de bază: producerea energiei termice și electrice, distribuția și furnizarea energiei termice.

Tabelul nr. 1

Indicatori	UM	Perioada de gestiune		Modificări
		sem. I 2022	sem. I 2023	(+/-)
Termen de funcționare	h	4 344	4 344	0
perioada de iarnă	h	2 184	2 160	-24
perioada de vară	h	2 160	2 184	24
Temperatura medie a aerului (iarnă)	°C	2,0	3,2	1,2
Puterea electrică instalată	MW	37,4	37,4	0,0
Puterea termică instalată	Gcal/h	153,0	153,0	0,0
Coeficient de utilizare a puterii electrice instalate	%	34,7	34,7	0,0
Coeficient de utilizare a puterii termice instalate	%	15,2	15,6	0,4
Energia termică (fără CT)				
Produs	Gcal	107 461	112 425	4 964
	%			4,62%
perioada de iarnă	Gcal	104 244	107 225	2 981
	%			2,86%
perioada de vară	Gcal	3 217	5 200	1 983
	%			61,64%
Consum propriu/tehnologic de producere	Gcal	6 748	8 642	1 894
	%	6,3%	7,7%	1,41%
Livrare de pe colectoare	Gcal	100 713	103 783	3 070
	%			3,05%
perioada de iarnă	Gcal	97 927	99 060	1 133
	%			1,16%
perioada de vară	Gcal	2 789	4 723	1 934
	%			69,34%
Consum tehnologic de distribuție	Gcal	89	102	13
	%	0,09	0,1	0,01
perioada de iarnă	Gcal	84	88	4
	%			9
perioada de vară	Gcal	5	14	9
	%			235
Pierderi în rețea	Gcal	21 083	21 318	235
	%	20,93	20,54	-0,39
perioada de iarnă	Gcal	18 584	17 339	-1 245
	%			1 480
perioada de vară	Gcal	2 499	3 979	1 480
	%			2 822
Livrare utilă	Gcal	79 541	82 363	2 822
	%			3,34%
perioada de iarnă	Gcal	79 259	81 633	2 374
	%			3,0%
perioada de vară	Gcal	282	730	448
	%			448

	perioada de vară	Gcal			158,9%
Energia electrică					
Produs	mii kWh	56 411,7	56 422,0	10,3	0,02%
	perioada de iarnă	mii kWh	52 544,3	50 042,9	-2 501,4
					-4,76%
	perioada de vară	mii kWh	3 867,4	6 379,1	2 511,7
					64,95%
Consum propriu	mii kWh	4 945,8	4 810,1	-135,7	-2,74%
	%	8,8	8,5	-0,3	
	perioada de iarnă	mii kWh	4 452,3	4 245,8	-206,5
					-4,64%
	perioada de vară	mii kWh	493,5	564,3	70,8
					14,35%
Pierderi în transformatoare, în instalațiile electrice și nebalanța	mii kWh	865,8	735,1	-130,7	-15,10%
	perioada de iarnă	mii kWh	560,3	515,1	-45,2
					-8,07%
	perioada de vară	mii kWh	305,5	220	-85,5
					-27,99%
Livrare pe linii	mii kWh	50 600,1	50 876,8	276,7	0,55%
	perioada de iarnă	mii kWh	47 531,7	45 282,0	-2 249,7
					-4,73%
	perioada de vară	mii kWh	3 068,4	5 594,8	2 526,4
					82,34%

În semestrul I al anului 2023 se atestă o creștere cu 2 822 Gcal a cantității de **energie termică livrată utilă**, ceea ce constituie cu 3,34% mai mult față de aceeași perioadă a anului 2022. De notat că, temperatura medie a aerului a crescut cu 1,2°C comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, iar creșterea volumului de energie termică produsă și livrată consumatorilor se datorează majorării numărului de consumatori reconectați la SACET și respectiv creșterii sarcinii termice.

Pe parcursul semestrului, se atestă o creștere cu 276,7 mii kWh a cantității de **energie electrică livrată pe linii**, în comparație cu aceeași perioadă a anului 2022, ceea ce constituie 0,55%.

În perioada raportată s-au consumat **22 181,97 mii m³** de gaze naturale, dintre care:

- pentru livrarea de pe colectoare a 103 783 Gcal de energie termică – **10 427,61 mii m³** de gaz natural, ceea ce constituie **47,0%** din volumul total.

Consumul efectiv pentru livrarea 1 Gcal a constituit 118,56 kg.c.c., în timp ce norma autorizată este de 117,19 kg.c.c., ceea ce reprezintă o creștere de 1,37 kg.c.c. sau cu **1,17%**.

- pentru livrarea pe linii a 50 876,8 mii kWh de energie electrică – **11 754,36 mii m³** de gaz natural, ceea ce constituie **53,0%** din volumul total consumat.

Consumul efectiv la livrarea 1 kWh de energie electrică a constituit 272,71 g.c.c., în timp ce norma autorizată este de 272,12 g.c.c., ceea ce reprezintă o creștere de 0,59 g.c.c sau cu **0,22%**.

Majorarea consumurilor specifice de combustibil primar se datorează aplicării Regulilor pieței energiei electrice și ajustării regimurilor de cogenerare pentru neadmiterea formării dezechilibrelor provocate în cazul modificărilor regimului de temperaturi concomitent cu obligativitatea de asigurare a parametrilor de calitate a serviciului de alimentare cu energie termică (menținerea regimului termic). De asemenea, pe parcursul semestrului, din cauza evenimentelor de forță majoră în sistemul energetic al Ucrainei și din cauza deranjamentelor în rețelele OST și OSD, au avut loc 25 deconectări avariate a motoarelor cu ardere internă față de 6 deconectări în perioada similară a anului 2022.

Factorii menționați au influențat negativ și asupra consumului specific de combustibil primar.

Tabelul nr. 2

Indicator	U. M.	sem. I 2021	sem. I 2022	sem. I 2023
Consum de gaze naturale	mii m ³	27 444,29	21 620,53	22 181,97
Energie termică produsă	Gcal	135 882	107 461	112 425
Randament termic	%	60,35	60,39	61,35
Energie electrică produsă	mii kWh	70 151,1	56 411,7	56 422,0
Randament electric	%	26,80	27,26	26,48
Randament global	%	87,15	87,65	87,83

Totodată, datorită altor măsuri tehnice de eficientizare a producerii, s-a reușit majorarea randamentului global cu 0,18% față de perioada similară a anului 2022 și cu 0,68% față de perioada similară a anului 2021.

Tabelul nr. 3
Producerea și livrarea energiei termice de către CT „Molodova”

Indicator	UM	Perioada de gestiune		Modificări
		sem. I 2022	sem. I 2023	
Producerea energiei termice	Gcal	418	378	-40
Consum propriu	Gcal	2	3	1
	%	0,48	0,79	0,31
Livrarea energiei termice	Gcal	416	375	-41
Pierderi în rețelele de transport	Gcal	44	37	-7
	%	10,58	9,87	-0,71
Livrarea utilă a energiei termice	Gcal	372	338	-34
Consumul de combustibil				
cărbuni	tone	0	0	0
peleți	tone	121,42	111,1	-10,32
Consumul specific de combustibil	t.c.c./Gcal	0,17	0,17	0

Concluzii:

Pe parcursul semestrului I al anului 2023 se atestă o îmbunătățire a indicatorilor de producere, precum și micșorarea consumului propriu de energie, în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent. Dinamica pozitivă a indicatorilor se datorează:

- creșterii eficienței globale de folosire a resurselor primare;
- creșterii performanței energetice ca rezultat al monitorizării și măsurării indicatorilor de performanță energetică în conformitate cu cerințele standardului ISO 50001:2018;
- modernizării și mentenanței calitative a utilajului de bază pentru producerea energiei termice și electrice;
- monitorizării și ajustării permanente a regimurilor de funcționare și a parametrilor optimali ai utilajului de producere cu asigurarea fiabilității și a eficienței;
- implementării soluțiilor tehnice bazate pe studii de fezabilitate;
- ajustării regimurilor termice, fapt care a condus la optimizarea consumului de energie termică;
- creșterii densității termice prin conectarea/reconectarea la SACET a consumatorilor noi de energie termică și ACM.

Efectele negative se datorează:

- evenimentelor de forță majoră în sistemul energetic al Ucrainei și a deranjamentelor în rețelele OST și OSD;
- micșorării nivelului de eficiență a producerii în regim de cogenerare cauzat de specificul activității în condițiile PEE.

II. INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI

2.1. Structura și dinamica veniturilor

Structura, dinamica și analiza comparativă a veniturilor pentru semestrul I al anului 2022 și pentru semestrul I al anului 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 4
mii lei

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări
		sem. I 2022	sem. I 2023	
1	Suma de venit recunoscută în perioada de gestiune - total	334 419,5	661 829,3	327 409,8
1.1	Venituri din vânzări - total	326 948,3	653 106,4	326 158,2
	Vânzarea energiei electrice	157 366,4	312 786,9	155 420,5
	Vânzarea energiei termice	169 010,8	339 701,3	170 690,5
	Venituri din prestarea serviciilor	571,1	618,2	47,1
1.2	Alte venituri din activitatea operațională - total	1 909,7	1 912,4	2,6
	Venituri din ieșirea altor active circulante	506,7	78,0	-428,6
	Venituri din sancțiuni	51,8	111,2	59,3
	Venituri din amenzi, penalități și despăgubiri	0,0	29,6	29,6
	Venituri din vânzarea apei de adaos	11,4	5,7	-5,7
	Alte venituri operaționale	313,0	1 213,6	900,6
	Venituri din leasing operațional	23,6	0,0	-23,6
	Alte venituri operaționale	1 003,2	474,3	-528,9
1.3	Venituri din alte activități - total	5 561,5	6 810,5	1 249,0
	Venituri pe partea de grant	4 801,8	5 104,8	303,0
	Venituri din ieșirea imobilizărilor corporale	125,2	24,5	-100,7
	Venituri din diferențe de curs valutar	346,5	459,6	113,2
	Venituri din operațiuni cu active imobilizate	0,0	0,0	0,0
	Alte venituri financiare	288,1	1 221,6	933,5
	Venituri excepționale	0,0	0,0	0,0

În semestrul I al anului 2023, venitul total al entității a înregistrat o valoare de 661 829,3 mii lei, fiind în creștere cu 327 409,8 mii lei sau cu **97,90%** comparativ cu semestrul I al anului 2022.

Componenta principală în totalul veniturilor o constituie venitul din activitatea reglementată și anume:

- venitul din vânzarea energiei electrice;
- venitul din vânzarea energiei termice.

Venitul din vânzarea energiei electrice, în semestrul I al anului 2023, atestă o majorare cu 155 420,5 mii lei sau cu **98,76%** față de semestrul I al anului 2022. Venitul din vânzarea energiei termice, analogic, înregistrează o creștere cu 170 690,5 mii lei sau cu **101,0%** față de aceeași perioadă a anului precedent.

Majorarea venitului din vânzări în semestrul I al anului 2023, se datorează majorării prețului la energia electrică produsă și a tarifului la energia termică livrată, aprobate prin Hotărârile Consiliului de Administrație al ANRE, ca rezultat al creșterii prețului la gazele naturale consumate, și anume:

1. Prețul gazelor naturale:
  - a) 01.01.2022-31.05.2022 - 11 919 lei/1 000 m³;
  - b) 01.06.2022-30.06.2022 - 15 063 lei/1 000 m³;
  - c) 01.01.2023-07.06.2023 - 24 914 lei/1 000 m³;
  - d) 08.06.2023-30.06.2023 - 13 514 lei/1 000 m³.
2. Prețul la energia electrică produsă:
  - a) 01.01.2022-30.06.2022 - 311 bani/kWh;
  - b) 01.01.2023-28.06.2023 - 611 bani/kWh;
  - c) 29.06.2023-30.06.2023 - 466 bani/kWh.
3. Tariful la energia termică livrată:
  - a) 01.01.2022-30.06.2022 - 2 115 lei/Gcal;
  - b) 01.01.2023-28.06.2023 - 3 905 lei/Gcal;
  - c) 29.06.2023-30.06.2023 - 3 561 lei/Gcal.

Conform rezultatelor obținute în semestrul I al anului 2023, în comparație cu cele din semestrul I al anilor precedenți (2020, 2021, 2022), se atestă majorarea veniturilor din livrarea energiei electrice produse și energiei termice livrate, din cauza creșterii prețurilor și tarifelor.

Tabelul nr. 5
mii lei

Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări	Perioada de gestiune		Modificări	Perioada de gestiune		Modificări
	2020	2021		2021	2022		2022	2023	
Vânzarea energiei electrice	92 861,8	101 585,1	+8 723,3	101 585,1	157 366,4	+55 781,3	157 366,4	312 786,9	+155 420,5
Vânzarea energiei termice	97 236,6	121 635,1	+24 398,5	121 635,1	169 010,8	+47 375,7	169 010,8	339 701,3	+170 690,5

Conform datelor privind fluctuațiile veniturilor înregistrate la punctul 1.2 și 1.3 din tabelul nr. 4, putem conchide că acestea nu sunt majore, iar ponderea lor în totalul veniturilor este neînsemnată. Totodată, este de notat faptul că valoarea veniturilor din alte activități s-a majorat în semestrul I al anului 2023 cu 1 249,0 mii lei față de semestrul I al anului 2022.

Specificul activității de bază a S.A. „CET-Nord” este activitatea sezonieră (producerea energiei termice și livrarea energiei electrice), care durează în perioada ianuarie-martie și octombrie-decembrie a anului de gestiune. Începând cu anul 2020 în rezultatul implementării proiectului investițional „Sistemul termoelectric municipal Bălți” și a funcționării Stației de cogenerare acest proces este continuu. Deși capacitatea termică este minoră față de sezonul de bază, aceasta permite încasarea veniturilor în afară sezonului de bază de la livrarea energiei termice pentru prepararea ACM și a energiei electrice.

2.2. Consumuri și cheltuieli

Structura, dinamica și analiza comparativă a cheltuielilor pentru semestrul I al anului 2022 și pentru semestrul I al anului 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 6
mii lei

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări
		sem. I 2022	sem. I 2023	
1	Structura cheltuielilor după destinație total:	316 353,2	631 504,0	315 150,8
1.1	Costul vânzărilor, inclusiv	300 074,1	612 256,6	312 182,5
1.1.1	Costul energiei electrice vândute	156 003,0	309 279,1	153 276,1
1.1.2	Costul energiei termice vândute	143 812,8	302 740,5	158 927,6
1.2	Cheltuieli de distribuie	4 172,3	4 802,6	630,3
1.3	Cheltuieli administrative	10 824,9	12 117,1	1 292,2
1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională	701,3	290,9	-410,4
1.5	Cheltuieli ale altor activități	580,7	2 036,9	1 456,2
Descifrarea cheltuielilor activității de bază după natură:				
1.1	Costul vânzărilor - total	300 074,1	612 256,6	312 182,5
	Costul vânzărilor energiei electrice	156 003,0	309 279,1	153 276,1
	Costul vânzărilor energiei termice	143 812,8	302 740,5	158 927,6
	Costul altor servicii	258,3	237,0	-21,3
1.2	Cheltuieli de distribuie - total	4 172,3	4 802,6	630,3
	Cheltuieli cu personalul	3 187,9	4 116,9	929,0
	Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și reparația activelor imobilizate cu destinație comercială	235,5	189,3	-46,2
	Cheltuieli de transport	90,2	71,6	-18,6
	Cheltuieli privind securitatea muncii și securitatea antiincendiară	17,0	20,2	3,2
	Cheltuieli privind comisioanele bancare, Poșta Moldovei la recepția plăților	518,2	287,7	-230,5
	Alte cheltuieli de distribuie	123,4	116,9	-6,5
1.3	Cheltuieli administrative - total	10 824,9	12 117,1	1 292,2
	Cheltuieli din grant	0,0	0,0	0,0
	Cheltuieli cu personalul administrativ	7 447,7	8 547,3	1 099,6

	Cheltuieli privind amortizarea, întreținerea și repararea activelor imobilizate cu destinație administrativă	646,1	562,8	-83,3
	Cheltuieli cu impozitele și taxele cu excepția impozitului pe venit	47,0	47,6	0,6
	Cheltuieli privind delegarea personalului administrativ, cheltuieli de protocol	9,3	58,3	49,0
	Cheltuieli privind securitatea muncii și securitatea antiincendiară	78,2	111,4	33,2
	Cheltuieli de transport	518,5	425,7	-92,8
	Plata regulatorie obligatorie (ANRE)	945,2	923,3	-21,9
	Plăți pentru concediul medical reflectate la cheltuieli	250,4	346,9	96,5
	Alte cheltuieli administrative	882,4	1 093,7	211,3
1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională - total	701,3	290,9	-410,4
	Valoarea contabilă și cheltuielile aferente altor active circulante ieșite	53,6	18,8	-34,8
	Cheltuieli privind dobânzile	0,0	0,0	0,0
	Alte cheltuieli operaționale	647,7	272,1	-375,6
1.5	Cheltuieli ale altor activități - total	580,7	2 036,9	1 456,2
	Cheltuieli din diferențe de curs valutar	397,9	54,3	-343,6
	Cheltuieli privind valoarea contabilă a MF ieșite	1,0	487,3	486,3
	Pierderi din deprecierea activelor imobilizate	12,4	3,2	-9,1
	Cheltuieli privind dobânzile și comision unic pentru credit	0,0	1492,1	1492,1
	Alte cheltuieli	169,4	0,0	-169,4

Tabelul nr. 7

Ponderea cheltuielilor după destinație în total cheltuieli

Nr. crt.	Indicatori	Perioada de gestiune		Modificări, %
		Sem. I 2022	Sem. I 2023	
1	Structura cheltuielilor după destinație total:	100	100	
1.1	Costul vânzărilor, inclusiv	94,85	96,95	2,1
1.1.1	Costul energiei electrice vândute	51,99	50,51	-1,48
1.1.2	Costul energiei termice vândute	47,93	49,45	1,52
	ponderea combustibilului de bază/costul vânzărilor	86,17	92,6	6,43
1.2	Cheltuieli de distribuie	1,32	0,76	-0,56
1.3	Cheltuieli administrative	3,42	1,92	-1,5
1.4	Alte cheltuieli din activitatea operațională	0,22	0,05	-0,17
1.5	Cheltuieli ale altor activități	0,18	0,32	0,14

Conform structurii și dinamicii cheltuielilor înregistrate în semestrul I al anului 2023, care sunt reflectate în tabelul nr. 7, cât și ponderii acestora în totalul cheltuielilor, reflectate în tabelul nr. 8, se constată o majorare a ponderii **costurilor vânzărilor** (punctul 1.1) cu **2,1%** față de perioada similară a anului precedent (de la **94,85%** la **96,95%**).

Factorul principal care a influențat asupra creșterii valorii costurilor vânzărilor reprezintă majorarea considerabilă a prețului de achiziție a gazelor naturale. Astfel, dacă pe parcursul semestrului I al anului 2022 prețul la gazele naturale constituia 11 919 lei/1 000 m³, iar de la 01.06.2022 – 15 063 lei/1 000 m³, atunci pe parcursul semestrului I al anului 2023 prețul la gazele naturale a constituit 24 914 lei/1 000 m³ pentru gazele naturale consumate în procesul de producere a energiei în cadrul CET și 25 493 lei/1 000 m³ pentru gazele naturale consumate în procesul de producere a energiei în cadrul CT absorbite în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 205 din 30.03.2022 cu privire la transmiterea unei întreprinderi municipale, a unor bunuri, precum și reorganizarea unor persoane juridice.

De menționat este faptul că în perioada sezonului de termoficare, atunci când se consumă cea mai mare cantitate de gaz natural, întreprinderea a achitat 24 914 lei/mii m³ pentru gazul natural consumat. Acest lucru a determinat creșterea semnificativă a costului vânzărilor.

Cu referință la diminuarea nesemnificativă a ponderii cheltuielilor de distribuire cu **0,56%** (punctul 1.2), diminuarea cheltuielilor administrative cu **1,5%** (punctul 1.3) și diminuarea altor cheltuieli din activitatea operațională cu **0,17%** (punctul 1.4), se poate de menționat că acest fapt se datorează procesului continuu de optimizare a cheltuielilor întreprinderii.

În scopul evaluării activității întreprinderii sunt utilizați mai mulți indicatori precum: **EBITDA** (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) și **Profitul net**.

Indicator al performanțelor financiare ale unei firme, **EBITDA** reprezintă câștigul unei firme înainte de dobânzi, taxe și amortizare, determinat conform formulei:

$$\text{EBITDA} = \text{profitul net} + \text{cheltuiala cu dobânda} + \text{cheltuiala cu impozitele} + \text{cheltuiala cu amortizarea}.$$

Indicatorul EBITDA indică suma resurselor financiare generate de companie din activitatea sa curentă, înainte de a-și onora datoriile, taxele și de a reflecta cheltuielile non-cash (amortizarea) și poate fi folosit pentru analiza profitabilității companiei, estimarea eficienței curente și de perspectivă, determinarea valorii companiei, capacității companiei de a-și finanța investițiile capitale.

Performanța financiară a S.A. „CET-Nord” la data de 30.06.2023, este reflectată prin indicatorii de referință prezentați în tabelul nr. 8 Indicator al performanțelor financiare EBITDA pentru semestrul I al anului 2023.

Tabelul nr. 8
mii lei

Nr. crt.	Indicatorii de referință	Sem. I 2022	Sem. I 2023	Modificări
1	Venituri din vânzări+ alte venituri	334 419,5	661 829,3	327 409,8
2	Costuri și cheltuieli	316 353,2	631 504,0	315 150,8
3	Profit brut	18 066,3	30 325,3	12 259,0
4	Impozit pe profit	2 167,0	3 639,0	1 472,0
5	Profit net	15 898,3	26 686,3	10 788,0
6	Corectări total, inclusiv	35 565,3	36 017,8	452,5
	Amortizarea și deprecierea	34 675,7	34 260,1	-415,6
	Diferența de curs și sume	397,9	54,3	-343,6
	Dobânda	158,9	1 122,9	964,0
	Cheltuieli cu impozit pe venit	0,0	0,0	0,0
	Altele (taxe și comisioane)	332,8	580,5	247,7
7.	EBITDA (5+6)	51 463,6	62 704,1	11 240,5
8.	Marja EBITDA (7/1)*100%	15,39	9,47	-5,92

Factorul principal care a generat majorarea, în semestrul I al anului 2023, comparativ cu semestrul I al anului 2022, a indicatorului EBITDA cu 11 240,5 mii lei, reprezintă creșterea veniturilor din vânzări ca rezultat al majorării prețului la energia electrică produsă și tarifului la energia termică livrată.

Respectiv, examinarea profitabilității și valorii unei companii numai prin prisma indicatorilor *profitului brut* și a *profitului net*, nu este suficientă pentru estimarea eficienței curente și de perspectivă și determinarea capacității ei de a-și finanța investițiile capitale.

De notat că, S.A. „CET-Nord” este o întreprindere activitatea căreia este reglementată prin cadrul normativ special. Din aceste considerente, mărimea veniturilor efective a întreprinderii este direct dependentă de mărimea prețurilor și tarifelor aprobate de către ANRE. Astfel, în corespundere cu prevederile Metodologiei tarifare, venitul reglementat include în structura sa componenta de corectare a venitului (excedent tarifar sau deficit tarifar), care este determinată în baza parametrilor efectivi aferenți perioadelor precedente de reglementare. Respectiv, deși la moment venitul efectiv al întreprinderii include parțial deficitul/excedentul tarifar aferent perioadelor precedente de reglementare, în evidența contabilă, mărimea integrală a componentei de corectare a venitului reglementat, la moment nu poate fi reflectată din considerentele lipsei în acest sens a Hotărârii ANRE, ceea ce **distorsionează rezultatele financiare a întreprinderii**. În acest sens, la inițierea procedurii de modificare a cadrului de reglementare, S.A. „CET-Nord” va veni cu propunerile de rigoare în scopul completării lacunei legislative pentru asigurarea unei reflectări complete a rezultatelor financiare cu luarea în considerare în evidența contabilă a mărimii deficitului/excedentului tarifar aprobat de către ANRE.

2.3. Indicatori economico-financiari pentru semestrul I al anului 2023

Situația economico-financiară a S.A. „CET-Nord” este reflectată și prin următorii indicatori (raportarea în baza SIRF):

1. Situația Rezultatului global pentru exercițiu financiar la 30.06.2023 (tabelul nr. 9)
2. Situația Poziției financiare la 30.06.2023 (tabelul nr. 10)

Tabelul nr. 9
lei

SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	Perioada de gestiune			Perioada de gestiune (inclusiv cheltuieli anticipate)			
	2022 (6)	2023(6)	Modificări 2023/2022	2022(6)	2023(6)	Modificări 2023/2022	Modificări 2023/2023
	1	2	3=2-1	4	5	6=5-4	7=2-5
Venituri din vânzări	326 948 271	653 106 442	326 158 171	326 948 271	653 106 442	326 158 171	
Costul vânzărilor	-300 074 060	-612 256 558	-312 182 498	-325 954 837	-639 888 356	-261 966 481	27 631 798
Pierdere brută	26 874 211	40 849 884	13 975 673	993 434	13 218 086	12 224 652	27 631 798
Alte venituri	2 322 982	3 158 450	835 468	2 322 982	3 158 450	835 468	
Cheltuieli de vânzare și distribuție	-4 172 307	-4 802 573	-630 266	-4 172 307	-4 802 573	-630 266	
Cheltuieli administrative	-10 824 904	-12 117 090	-1 292 186	-10 824 904	-12 117 090	-1 292 186	
Alte cheltuieli	-884 041	-2 273 434	-1 389 393	-884 041	-2 273 434	-1 389 393	
Profit operațional (pierderi)	13 315 941	24 815 237	11 499 296	-12 564 836	-2 816 561	9 748 275	27 631 798
Venituri de grant (pierderi)	4 801 765	5 104 811	303 046	4 801 765	5 104 811	303 046	
Venituri din diferența de curs valutar (pierderi)	-51 443	405 270	456 713	-51 443	405 270	456 713	
Profit până la impozitare (pierderi)	18 066 263	30 325 318	12 259 055	-7 814 514	2 693 520	10 508 034	27 631 798
Impozitul pe venit	2 167 952	3 639 038	1 471 086	0	323 222	323 222	3 315 816
Profit net pentru exercițiul financiar (pierderi)	15 898 311	26 686 280	10 787 969	-7 814 514	2 370 298	10 184 812	24 315 982

Tabelul nr. 10
lei

SITUAȚIA POZIȚIEI FINANCIARE	Perioada de gestiune		Perioada de gestiune (inclusiv cheltuieli anticipate)		Modificări 2023/2023
	2022 (6)	2023 (6)	2022 (6)	2023 (6)	
	1	2	3	4	5=4-2
ACTIVE					
Active imobilizate	531 024 883	494 805 024	531 024 883	494 805 024	
Imobilizări necorporale	1 754 634	1 734 271	1 754 634	1 734 271	
Mijloace fixe	528 681 246	491 646 370	528 681 246	491 646 370	
Active financiare la valoarea justă	62 100	68 517	62 100	68 517	
Alte active imobilizate	526 903	1 355 866	526 903	1 355 866	
Active circulante	162 056 050	168 811 175	136 175 273	141 179 377	27 631 798
Stocuri și lucrări în curs de execuție	25 923 268	27 514 110	25 923 268	27 514 110	
Creanțe comerciale și alte creanțe	72 313 959	73 160 280	72 313 959	73 160 280	
Numerar în casă și la bancă	36 690 700	36 743 571	36 690 700	36 743 571	
Alte active	27 128 123	31 393 214	1 247 346	3 761 416	27 631 798
TOTAL ACTIVE	693 080 933	663 616 199	667 200 156	635 984 401	27 631 798
CAPITALUL ȘI DATORIILE					
Capital	317 964 298	165 049 284	292 083 521	137 417 486	27 631 798
Capitalul social	117 074 300	117 074 300	117 074 300	117 074 300	
Capital neînregistrat	0	722 020	0	722 020	
Alte rezerve	192 425 035	168 254 292	192 425 035	168 254 292	
Profit/(pierdere) acumulată	8 464 963	-121 001 328	-17 415 814	-148 633 126	27 631 798
Datorii pe termen lung	185 036 236	241 302 247	185 036 236	241 302 247	
Credite pe termen lung	91 123 342	161 659 825	91 123 342	161 659 825	
Grant EBRD	35 898 703	25 699 059	35 898 703	25 699 059	
Impozitul de venit amânat	15 348 487	8 359 089	15 348 487	8 359 089	
Datorii pentru mijloace fixe luate în folosință temporară	42 665 704	45 584 274	42 665 704	45 584 274	
Datorii pe termen scurt	190 080 399	257 264 668	190 080 399	257 264 668	
Credite pe termen scurt	6 074 890	6 351 077	6 074 890	6 351 077	
Datorii comerciale	79 990 643	114 210 526	79 990 643	114 210 526	
Alte datorii	99 213 103	131 608 232	99 213 103	131 608 232	
Grant EBRD	4 801 763	5 094 833	4 801 763	5 094 833	
Total datorii	375 116 635	498 566 915	375 116 635	498 566 915	
TOTAL PASIVE	693 080 933	663 616 199	667 200 156	635 984 401	27 631 798

Tabelul nr. 11

Nr. crt.	Indicatori	Formula de calcul	Indicatori	
			2022 (6)	2023 (6)
1.	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor) (Rai)	<i>Total active imobilizate/Total active</i>	0,77	0,75
2.	Rata activelor circulante (Rac)	<i>Total active circulante/Total active</i>	0,23	0,25
3.	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor (Rc)	<i>Total creanțe/Total active</i>	0,10	0,11
4.	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	<i>Profit brut(pierdere brută)/Venituri din vânzări</i>	8,22	6,25
5.	Rentabilitatea activelor (ROA)	<i>Profit pentru exercițiu financiar(pierdere)/Valoarea activelor</i>	2,61	4,57
6.	Viteza de rotație a activelor imobilizate	<i>Venituri din vânzări/active imobilizate</i>	0,62	1,32
7.	Rata solvabilității generale (Rsg)	<i>Total active/Total datorii</i>	1,85	1,33
8.	Lichiditatea curentă (Lc)	<i>Total active circulante/Total datorii curente</i>	0,85	0,66
9.	Lichiditatea rapidă (Lr)	<i>Active circulante-stocuri/datorii curente</i>	0,72	0,55
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul propriu	<i>Datorii pe termen lung/Capital propriu</i>	0,58	1,46
11.	Rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	<i>(Total datorii pe termen lung + Total datorii curente)/Total pasive</i>	0,54	0,75
12.	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	<i>Total capital propriu/Total pasive</i>	0,46	0,25
13.	Rata de atragere pe termen lung a mijloacelor împrumutate	<i>Datorii pe termen lung/Total datorii</i>	0,49	0,48

Rata activelor imobilizate

Acest indicator se calculează ca raport între activele imobilizate și activul total și reprezintă ponderea elementelor patrimoniale ce servesc entitatea în mod permanent. Suplimentar, rata activelor imobilizate reflectă gradul de investire a capitalului în entitate și gradul de imobilizare a capitalului.

Mentținerea nivelului ratei în perioada de referință, comparativ cu perioada similară a anului precedent, reflectă faptul că activele imobilizate se modifică într-o proporție mai mică ca activul total. Cota activelor imobilizate în suma totală a patrimoniului la întreprinderile din sectorul energetic este semnificativă.

În semestrul I al anului 2023, coeficientul dat a constituit 0,75 puncte procentuale, înregistrând o diminuare cu 0,02 puncte procentuale față de semestrul I al anului precedent.

Rata activelor circulante

Analiza structurii activelor curente se face cu ajutorul ratei activelor circulante care arată ponderea activului circulant în totalul activelor, indicând nivelul capitalului imobilizat în activitatea de exploatare. Această rată măsoară indirect gradul de lichiditate al patrimoniului fiind influențată mult de specificul activității. Se consideră că pentru o entitate din domeniul producției o valoare de 0,4 este benefică.

În semestrul I al anului 2023, această rată constituie 0,25 puncte procentuale, înregistrând o majorare cu 0,02 puncte procentuale față semestru I al anului precedent. Dacă rata activelor circulante prezintă o tendință de majorare, atunci ponderea activelor circulante crește datorită modificării valorii activelor circulante într-o proporție mai mică decât cea a activului total.

Rata creanțelor în valoarea totală a activelor

Acest indicator reflectă importanța creanțelor întreprinderii în activul total al întreprinderii, indicând politica entității în legătură cu termenul de plată acordat consumatorilor și este influențat de practicile din sectorul de activitate, precum și de natura consumatorilor. Astfel, în condițiile în care consumatorii sunt în mare parte persoane fizice, rata este mai mică.

În perioada de raportare, această rată înregistrează o dinamică pozitivă, atingând o valoare de 0,11 puncte sau cu 0,01 puncte mai mult decât în perioada similară a anului precedent.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări

Analiza rentabilității veniturilor din vânzări este importantă atât pentru managerii financiari, cât și pentru conducerea întreprinderii, deoarece analizând nivelul acestui indicator se poate determina:

- cât de eficient au fost promovate deciziile managementului financiar în obținerea profitului la un leu venituri din vânzări;
- care este nivelul și evoluția rentabilității veniturilor din vânzări pe parcursul mai multor perioade de activitate a întreprinderii;
- ce factori au contribuit la devierea rentabilității veniturilor din vânzări față de nivelul anilor precedenți și-sau prevăzut în Direcțiile prioritare de dezvoltare/Planul de afaceri;
- ce măsuri trebuie întreprinse pentru creșterea nivelului rentabilității veniturilor din vânzări.

Rentabilitatea veniturilor din vânzări exprimă legătura care există între rezultatul financiar și veniturile din vânzări obținute de întreprindere și se determină în baza raportului dintre mărimea profitului și valoarea veniturilor din vânzări.

În perioada de referință acest indicator înregistrează o valoare de 6,25 puncte procentuale, diminuându-se cu 1,97 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent.

Rentabilitatea activelor (rentabilitatea economică)

Este unul dintre indicatorii principali de rentabilitate ai unei companii, care măsoară eficiența utilizării activelor din punct de vedere al profitului obținut și arată câți lei aduce sub formă de profit un leu investit în active.

În perioada de referință, acest indicator înregistrează o valoare de 4,57 puncte sau cu 1,96 puncte procentuale mai mult decât în anul precedent, ce denotă faptul creșterii raportului leu profit/leu investit.

Viteza de rotație a activelor imobilizante

Este indicatorul care reflectă eficiența utilizării tuturor bunurilor întreprinderii și se calculează ca relația dintre venitul din vânzări și activele imobilizate. Nivelul acceptabil al acestei rate diferă de la o entitate la alta, în funcție de ramura sau sectorul de activitate din care face parte, iar:

- creșterea vitezei de rotație a activului semnifică: creșterea eficienței utilizării activelor, creșterea gradului de lichiditate a acestuia;
- reducerea vitezei de rotație are ca efect principal creșterea gradului de imobilizare a activelor.

Compararea indicelui activelor imobilizate cu ritmul de creștere a cifrei de afaceri reflectă o creștere a eficienței utilizării activelor imobilizate în semestrul I al anului 2023 cu 0,7 puncte procentuale față de perioada similară a anului 2022, dinamica fiind apreciată pozitiv.

Rata solvabilității generale

Solvabilitatea este capacitatea firmei de a plăti la scadență datoriile față de creditorii săi. Rata solvabilității generale cuantifică riscul de incapacitate de plată a datoriilor la care este expusă entitatea. Valoarea minimă a ratei solvabilității generale se consideră 1,4. În cazul în care rata solvabilității generale este mai mică decât 1,0, atunci firma este insolubilă. În semestrul I al anului 2023 acest indicator a constituit 1,33 puncte procentuale, înregistrând o diminuare cu 0,52 puncte procentuale față de semestrul I al anului 2022.

Lichiditatea curentă

Lichiditatea este posibilitatea de transformare a unui activ în bani, rapid și cu pierdere minimă de valoare. Dacă nivelul acestei rate este subunitar, aceasta indică un capital de lucru negativ, ceea ce înseamnă că activele curente sunt mai mici decât datoriile curente. Aprecierea generală referitoare la nivelul acestei rate este aceea că este necesar să se încadreze între 1,5 și 2, ceea ce înseamnă un nivel asigurator al acestei rate. Pentru perioada de referință, acest indicator este la nivel de 0,66 puncte procentuale.

Lichiditatea rapidă

Lichiditatea rapidă exprimă capacitatea întreprinderii de a-și achita obligațiile pe termen scurt din activele curente, mai puțin din stocuri - care sunt considerate ca fiind cele mai puțin lichide din activele curente.

Valorile de referință ale indicatorului sunt:

- valoarea minimă este 0,65 - sub acest nivel compania se află în pericol de incapacitate de plată;
- valoarea maximă este 1,00 - peste această valoare se considera că nu se utilizează corespunzător activele curente.

Pentru semestrul I al anului 2023 rata constituie 0,455 puncte procentuale, fiind în descreștere cu 0,17 puncte procentuale față de semestrul I al anului 2022, fapt care denotă capacitatea întreprinderii de a-și achita obligațiile pe termen scurt din activele curente.

Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul propriu

Majorarea coeficientului riscului financiar cu 0,88 puncte față de perioada similară a anului precedent (de la 0,58 la 1,46), nu este benefică pentru companie, respectiv s-a majorat ponderea datoriilor pe termen lung în raport cu capitalul propriu, iar în consecință a crescut riscul potențial de a nimeri sub influența externă.

Rata de îndatorare totală

Rata de îndatorare totală reflectă ponderea surselor de finanțare atrase în totalul pasivelor Societății.

Pentru perioada de raportare, indicatorul respectiv a constituit 0,75 puncte procentuale, înregistrând o creștere cu 0,21 puncte procentuale față de perioada similară a anului 2022.

Rata autonomiei globale

Coeficientul dat reflectă gradul în care capitalul propriu al întreprinderii asigură autofinanțarea activității de producție.

Acest indicator reflectă aportul capitalului propriu în finanțarea tuturor elementelor patrimoniale ale întreprinderii. În condiții normale de activitate, mărimea lui se consideră suficientă în cazul când rata este mai mare de 0,5. În astfel de condiții riscul creditorilor se reduce la minim, deoarece întreprinderea are posibilitatea să-și achite datoriile pe seama mijloacelor proprii.

Pentru perioada de raportare, mărimea coeficientului este mai mică decât limita indicată, constituind 0,25 puncte procentuale.

Putem constata că deși nivelul dat este mult mai mic decât limita minimă admisibilă, întreprinderea de sine stătător își poate îndeplini pe viitor obligațiile financiare. La moment, nivelul de siguranță pentru creditorii este mediu. Majorarea acestui indicator pe viitor se va considera benefică pentru entitate.

Rata de atragere pe termen lung a mijloacelor împrumutate

Acest coeficient desemnează nivelul de îndatorare al entității și în mod normal trebuie să oscileze în limitele 0 - 50%. Cota împrumutului pe termen lung în suma totală a datoriilor întreprinderii în perioada de raportare s-a diminuat de la 0,49% în semestrul I al anului 2022, la 0,48% pentru perioada de raportare.

În concluzie, putem menționa că S.A. „CET-Nord” întreprinde toate măsurile necesare pentru a menține nivelul indicatorilor economici în limitele admisibile. Astfel, pentru semestrul I al anului 2023 se atestă o îmbunătățire a nivelului unor indicatori și înrăutățirea altor indicatori. Printre cauzele care au contribuit la modificarea valorilor acestor indicatori se numără: criza actuală accentuată de majorare considerabilă a prețului la gazele naturale, de creștere a prețurilor pentru bunuri și servicii, de neajustare a tarifului la energia termică livrată și a prețului pentru energia electrică produsă, care au generat insuficiența de mijloace financiare circulante.

III. ASPECTE COMERCIALE/DATORII ȘI CREAŢE

3.1. Aspecte comerciale

Activitatea comercială a S.A. „CET-Nord” s-a desfășurat prin livrarea de energie termică și energie electrică. Pe parcursul primului semestru a anului 2023, entitatea a furnizat energie termică în sumă de 357 085,78 mii lei (inclusiv TVA), ceea ce constituie cu 180 577,75 mii lei mai mult în comparație cu perioada similară a anului precedent. Dinamica vânzărilor pentru perioada raportată este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 12
mii lei

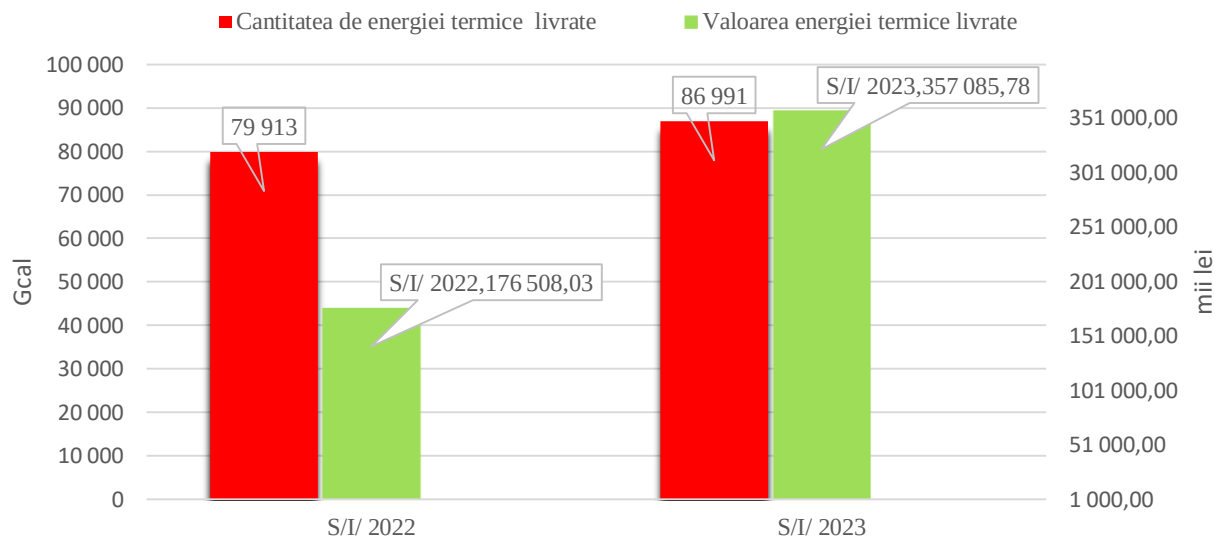
Nr. crt.	Categorii de consumatori	Sem. I 2022	Sem. I 2023	Modificări
1	Consumatori casnici	128 696,84	245 983,32	117 286,48
2	Consumatori noncasnici	47 811,19	111 102,46	63 291,27
2.1	Agenți economici	10 782,66	28 847,23	18 064,57
2.2	Instituții bugetare	37 028,53	82 255,23	45 226,70
Total		176 508,03	357 085,78	180 577,75

Conform datelor din tabelul de mai jos se observă o majorare esențială a cantității de energie termică livrată consumatorilor noncasnici. Unul din factorii care influențat acest indicatori reprezintă conectarea/reconectarea a 24 de obiecte a instituțiilor publice, conform Dispoziției Comisiei Situații Excepționale nr. 30 din 13.07.2022.

Tabelul nr. 13
Gcal

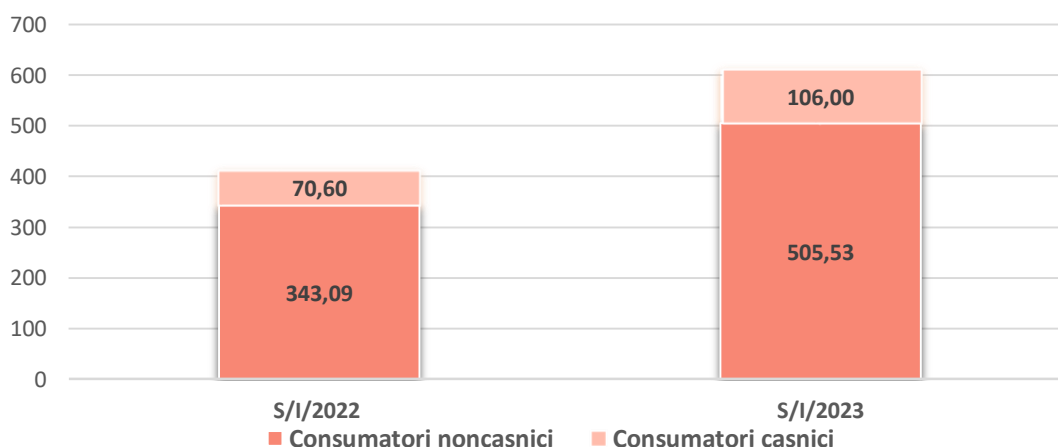
Nr. crt.	Categorii de consumatori total pe întreprindere	Sem. I 2022	Sem. I 2023	Modificări
1	Consumatori casnici	60 849	62 990	2 141
2	Consumatori noncasnici	19 064	24 001	4 937
2.1	Agenți economici	4 265	6 173	1 908
2.2	Instituții bugetare	14 799	17 828	3 029
Total		79 913	86 991	7 078

Factorul principal care a influențat valoarea majorată a livrărilor este modificarea tarifului la energie termică de la 2 115 lei/Gcal (aplicat pentru perioada precedentă) până la 3 905 lei/Gcal (aplicat din 23.12.2022). Astfel, este de remarcat că, în perioada de raportare, cantitatea de energie termică livrată a crescut cu doar **8%**, în timp ce nivelul vânzărilor a crescut cu **102%** față de perioada similară a anului precedent, fapt ilustrat în figura de mai jos.

Figura 1. Dinamica energiei termice livrate

Este de remarcat faptul că s-a majorat cantitatea de energie termică livrată pentru prepararea apei calde. Dacă în perioada primului semestru al anului 2022 au fost livrate 413,70 Gcal, în sumă de 1 018 328,59 lei, atunci pentru perioada similară a anului 2023, energia termică pentru prepararea apei calde a fost livrată în cantitate de 611,53 Gcal, echivalent valoric de 2 736 832,07 lei. În volumul energiei termice livrate pentru prepararea apei calde, cota majoră o dețin consumatorii noncasnici, fapt reflectat în figura de mai jos.

Figura 2. Dinamica energiei termice livrate pentru prepararea apei calde, Gcal

În perioada de raportare, S.A. „CET-Nord” a efectuat vânzări a energiei electrice în sumă de 346 613,87 mii lei (incl. TVA), ceea ce constituie cu 172 229,57 mii lei mai mult decât în perioada similară a anului precedent. Volumul vânzărilor a crescut pe seama majorării tarifului la energia electrică de la 3,11 lei/kWh la 6,11 lei/kWh.

Astfel, în rezultatul activității în cadrul Pieței energiei electrice, în baza Notificărilor fizice întocmite și respectiv validate de către Furnizorul central de energie electrică S.A. „Energocom” a fost comercializată energie electrică în cantitate de 51 207 580,0 kWh.

Cantitatea dezechilibrelor de energiei electrice generate în cadrul procesului de activitate s-au încadrat în cuantum de la 0,7% până la 1,0%, acestea fiind generate în dependență de marja de eroare admisibilă de reglare a turbinelor cu abur $\pm 5\%$, de diferența dintre temperatura medie a aerului planificată de cea efectiv înregistrată, precum și de deconectările neplanificate a Stației în cogenerare generate de deranjamentele în rețelele de distribuție și/sau de transport.

Informația detaliată este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 14

Perioada	Un. de măsură	PNC	PNM	Diferența dintre PNC și PNM	Dezechilibre			
					DEZ _{ex}		DEZ _{def}	
1	2	3	4	5=3-4	6	7	8	9
Ianuarie	kWh	16 638 738,0	16 522 544,0	116 194,0	38 931,0	0,2%	155 125,0	0,9%
Februarie	kWh	14 894 505,0	14 798 469,0	96 036,0	44 721,0	0,3%	140 757,0	0,9%
Martie	kWh	14 079 905,0	13 953 285,0	126 620,0	44 981,0	0,3%	171 601,0	1,2%
Aprilie	kWh	2 933 869,0	2 953 915,0	-20 046,0	42 110,0	1,4%	22 086,0	0,8%
Mai	kWh	1 768 713,0	1 766 649,0	2 064,0	17 261,0	1,0%	19 325,0	1,1%
Iunie	kWh	891 850,0	887 313,0	4 537,0	6 411,0	0,7%	11 160,0	1,3%
Total	kWh	51 207 580,0	50 882 175,0	325 405,0	194 415,0	0,7%	520 054,0	1,0%

*valorile indicate sunt raportate la ora locală (GMT+3), în conformitate cu prevederile Regulilor pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr.283/2020

Astfel, efectul comercial inversat rezultat din vânzarea energiei electrice, s-a creat din cauza creșterii prețului energiei electrice, cauzat de creșterea prețului combustibilului primar: cantitativ valorile au scăzut, iar echivalentul financiar a crescut.

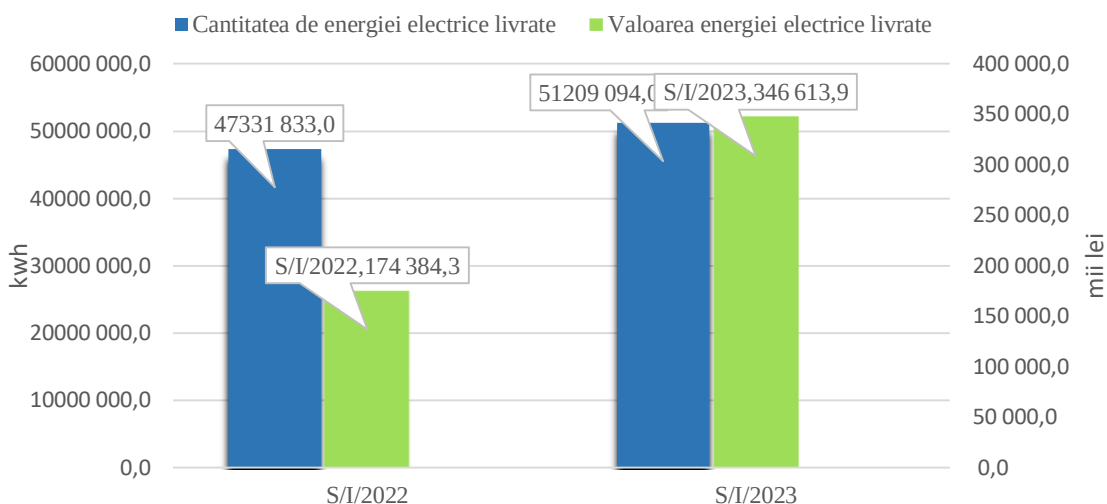

Figura 3. Dinamica energiei electrice livrate

Venitul total al vânzărilor din activitatea de bază a crescut cu 352,807,35 mii lei în comparație cu perioada similară a anului precedent (figura 4).

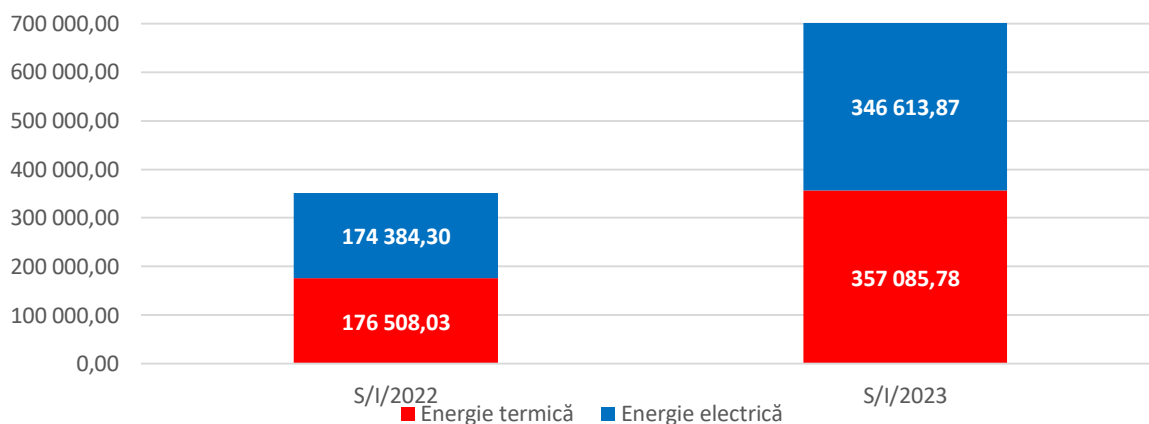

Figura 4. Volumul vânzărilor din activitatea de bază, mii lei

În procesul activității S.A. „CET-Nord” întreprinde acțiuni privind menținerea numărului de consumatori existenți și atragerea celor noi prin:

- implementarea tehnologiilor noi, care asigură eficiența și confortul termic al consumatorilor;
- alegerea modelului eficient de interacțiune cu consumatorii în vederea obținerii unui grad sporit de satisfacție a clientului;
- alegerea celor mai performante metode din domeniul marketingului privind tehnicile de promovare a serviciilor din sectorul termoelectric;
- informarea populației despre:
  - ✓ sistemul orizontal de distribuție și avantajele acestui sistem la încălzirea centralizată a încăperilor și a apei pentru utilizare în scopuri menajere;
  - ✓ costurile asumate de furnizor privind efectuarea proiectului tehnic a reconstrucției sistemului intern de distribuție a agentului termic, procurarea și instalarea contoarelor, care alcătuiesc 90% din suma totală a investiției;
  - ✓ extinderea altor tipuri de servicii nereglementate.

3.2. Structura și dinamica creanțelor

Structura, dinamica și analiza comparativă a creanțelor întreprinderii pentru semestrul I al anului 2022 și pentru semestrul I al anului 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 15
mii lei

Nr. crt.	Creanțe	Cont contabil	Creanțele la:		Modificări
			30.06.2022	30.06.2023	
1.	Creanțe pe termen lung		-	-	-
2.	Creanțe curente, inclusiv	X	76 614,2	73 841,9	-2 772,3
2.1.	Creanțe comerciale	221	61 070,8	59 044,2	-2 026,6
2.1.1	creanțe la energia termică cu provizion		37 976,6	52 684,0	14 707,4
2.1.1.1	creanțe la energia termică fără provizion	2211	58 438,2	83 155,8	24 717,6
	bugetul republican	2211	938,0	7 419,7	6 481,7
	bugetul municipal	2211	0,6	6 434,5	6 433,9
	fondul locativ	2211	55 773,9	62 546,4	6 772,5
	agenți economici	2211	1 725,7	6 755,2	5 029,5
2.1.1.2	provizioane privind energia termică	222	-20 461,6	-30 471,8	-10 010,2
2.1.2.	creanțe la energia electrică	2214	22 999,6	5 951,5	-17 048,1
	SA "ENERGOCOM"	2214	22 999,6	5 951,5	-17 048,1
2.1.3.	creanțe comerciale (mărfuri)	2216	0,0	8,3	8,3
2.1.4.	alte creanțe comerciale	22135	94,6	400,4	305,8
2.2.	Avansuri acordate	224	868,0	720,9	-147,1
2.3.	Creanțe ale bugetului	225	9 992,4	12 122,4	2 130,0
2.4.	Creanțe ale personalului	226	0,0	43,7	43,7
2.5.	Alte creanțe curente	231, 232, 234	4 683,0	1 910,7	-2 772,3
	Total creanțe (1+2)	X	76 614,2	73 814,9	-2 772,3

Majorarea tarifului la energia termică livrată și majorarea prețului la energia electrică produsă a cauzat majorarea creanțelor pentru energia termică livrată cu 24 717,6 mii lei, de la 58 438,2 mii lei în semestru I al anului 2022, la 83 155,8 mii lei în semestrul I al anului 2023.

Creanțele înregistrate pentru energia electrică sunt creanțele pe termen scurt, termenul de achitare fiind scadent la data de 15 a lunii următoare celei de gestiune. La sfârșitul semestrului I al anului 2023, creanțele pentru energie electrică înregistrează o diminuare cu 17 048,1 mii lei față de perioada similară a anului 2022.

La compartimentul „Creanțe ale bugetului” (pct. 2.3) se înregistrează o creștere cu 2 130,0 mii lei (de la 9 992,4 mii lei la 12 122,4 mii lei).

3.3. Acțiunile întreprinse pentru recuperarea creanțelor

Pentru recuperarea creanțelor în perioada semestrului I al anului 2023 au fost realizate următoarele măsuri:

1. Acțiuni întocmite și înaintate spre examinare în instanța de judecată

În perioada de raportare pe rolul instanțelor de judecată au fost puse **700** de acțiuni înaintate de către Secția Juridică, împotriva debitorilor (consumatorilor casnici) la obiectul încasării creanțelor în sumă totală de **2 518 014, 10 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **192 100, 95 lei**.

2. Hotărâri emise în rezultatul participării în ședințe de judecată și gestionării acțiunilor în procedură generală și cu valoare redusă

Urmare a examinării acțiunilor în procedura de judecată, au fost emise **694** de Hotărâri judecătorești definitive și irevocabile */inclusiv pe acțiuni înaintate în anii precedenți/*, prin care s-a dispus încasarea de la debitori a creanțelor în sumă totală de **4 316 435, 98 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă totală de **226 843, 73 lei**, din care:

- **686**, în sumă totală de **3 186 194, 32 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **191 510, 51 lei**;
- **8**, în sumă totală de **1 130 241, 66 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **35 333, 22 lei**.

3. Activitatea cu privire la întreprinderea măsurilor de rigoare în scopul recuperării creanțelor de la debitori, inclusiv în cazul procedurilor de insolabilitate a acestora

Recepționate, pe parcursul perioadei de raportare, au fost **830** Titluri executorii */inclusiv pe hotărâri judecătorești din anii precedenți/* în sumă totală de **5 976 711, 45 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **274 535, 92 lei**, din care:

- **820**, în sumă totală de **4 816 484, 67 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **238 353, 52 lei**;
- **10**, în sumă totală de **1 160 226, 78 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat **36 182, 40 lei**.

Înaintate spre executare către executorii judecătorești au fost **637** Titluri executorii */inclusiv pe hotărâri judecătorești din anii precedenți/* în sumă totală de **3 362 944, 87 lei**, inclusiv taxa de stat în sumă de **183 213, 82 lei**;

- **628**, în sumă totală de **3 318 391, 78 lei** consumatori casnici, inclusiv taxa de stat în sumă de **180 474, 64 lei**;
- **9**, în sumă totală de **44 553, 09 lei** consumatori noncasnici, inclusiv taxa de stat **2 739, 18 lei**.

Achitate benevol creanțe de către debitori, până la înaintarea titlurilor executorii spre executare silită, inclusiv prin înaintarea cererilor de eşalonare a plății:

- **7 105 731, 12 lei**, de către consumatori casnici;
- **1 518 231, 97 lei**, de către consumatori noncasnici.

Recuperate creanțe prin intermediul conturilor speciale ale executorilor judecătorești:

- **2 179 780, 91 lei**, de la consumatori casnici.

Astfel, pe parcursul perioadei de raportare, s-a atestat o intensificare a măsurilor direcționate spre recuperarea creanțelor, comparativ cu perioada analogică al anului precedent, ca rezultat fiind:

- emise de instanțele de judecată cu **147** hotărâri de încasare mai mult;
- recepționate titluri executorii cu **171** mai mult;
- achitate benevol creanțe după emiterea titlurilor executorii cu **3 781 995, 73 lei** mai mult.

3.4. Structura și dinamica datoriilor

Structura, dinamica și analiza comparativă a datoriilor pentru semestrul I al anului 2022 și pentru semestrul I al anului 2023 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 16
mii lei

Nr. crt.	Datorii	Datoriile la:		Modificări
		30.06.2022	30.06.2023	
1	Datorii comerciale, inclusiv	79 990,7	114 210,5	34 219,8
1.1	pentru gaze naturale (inclusiv penalități)	78 266,6	107 242,0	28 975,4
1.1.1	Datoria istorică către SRL „Bălți-Gaz”	77 020,9	0,0	-77 020,9
1.1.2	Datoria curentă către S.A. „Moldovagaz”	1 245,7	107 242,0	105 996,3
1.2	pentru alte tipuri de combustibil	161,8	110,9	-50,9
1.3	pentru energia procurată	109,0	272,1	163,1
1.4	pentru apă	0,0	2,2	2,2
1.5	alte datorii comerciale	1 453,3	6 583,3	5 130,0
2	Datorii calculate:	4 651,3	8 206,3	3 555,0
2.1	față de buget	0,0	682,1	682,1
2.2	privind asigurările sociale și medicale	0,0	1 824,2	1 842,2
2.3	față de personal		5 700,0	1 048,7
3	Datorii privind credite și împrumuturi	97 198,2	168 010,9	70 812,7
3.1	Credite bancare pe termen lung	91 123,3	160 140,6	69 017,3
3.2	Credite bancare pe termen scurt	6 074,9	6 161,2	86,3
3.3	Împrumuturi pe termen lung	0,0	1 519,2	1 519,2
3.4	Împrumuturi pe termen scurt	0,0	189,9	189,9
4	Avansuri primite	151,6	171,6	20,0
5	Alte datorii	177 776,4	199 608,5	21 832,1
5.1	bunuri primite în gestiune	42 665,7	45 584,3	2 918,6
5.2	venituri anticipate pe termen lung	32 625,7	25 699,1	-6 926,6
5.3	venituri anticipate curente	9 030,1	6 747,4	-2 282,7
5.4	provizioane curente	92 726,2	120 233,9	27 507,7
5.5	altele		1 343,8	615,1

6	Impozit amânat	15 348,4	8 359,1	-6 989,3
Total datorii (1+2+3+4+5+6)		375 116,6	498 566,9	123 450,3

Conform datelor prezentate în tabelul nr. 16, valoarea datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale la sfârșitul semestrului I al anului 2023 s-a diminuat cu 77 021,1 mii lei, comparativ cu perioada similară a anului 2022, astfel fiind rambursată datoria istorică față de furnizorul de gaze naturale în baza împrumutului suveran oferit de către BERD.

Datoriile la consumul curent de gaze naturale constituie 107 242,0 mii lei sau cu 105 996,3 mii lei mai mult ca în perioada similară a anului precedent. De menționat este faptul că S.A. „CET-Nord” întreprinde toate acțiunile posibile pentru a onora toate datoriile curente față de furnizorul de gaze naturale conform prevederilor contractuale.

Entitatea respectă graficul rambursării la termen a creditelor bancare contractate pentru implementarea proiectelor investiționale conform scadenței, la care restanțele nu se admit. Însă, în perioada de raportare valoarea creditelor bancare pe termen lung a crescut cu 69 017,3 mii lei față de perioada similară a anului 2022 în urma semnării Contractului de Recreditare cu Ministerul Finanțelor și tragerea în luna iunie a sumei de 77 020,9 mii lei pentru achitarea datoriei istorice față de S.R.L. „Bălți-Gaz”.

Impozitul amânat este recunoscut în conformitate cu IAS 12 „Impozitul pe profit”, pentru diferențele temporare ce apar între valoarea contabilă a activelor și datoriilor utilizată în scopul raportărilor financiare și baza fiscală utilizată pentru calculul impozitului (MF la valoarea în scopuri fiscale, rezervele, provizioanele formate).

Impozitul amânat este calculat pe baza cotelor de impozitare care se preconizează că vor fi aplicabile diferențelor temporare la reversarea acestora, utilizând rate de impozitare în vigoare sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

Evaluarea impozitului amânat reflectă consecințele fiscale care ar decurge din modul în care Societatea se așteaptă, la data de raportare, să recupereze sau să deconteze valoarea contabilă a activelor și datoriilor sale.

Creanțele privind impozitul amânat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare perioadă de raportare și recunoscute în măsura în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil viitor față de care să poată fi utilizate.

Luând în considerare cele menționate supra, se atestă o creștere a datoriilor comerciale ale entității ceea ce a fost determinat de datoria înregistrată la data de 30.06.2023 pentru consumul de gaze naturale pentru luna februarie și martie a cărei scadențe a fost data de 15.03.2023 și 15.04.2023.

Conform prevederilor **art. 6, alin. 1 al** Codului Fiscal *Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, care nu ține de efectuarea unor acțiuni determinate și concrete de către organul împuternicit sau de către persoana cu funcții de răspundere a acestuia pentru sau în raport cu contribuabilul care a achitat această plată.*

Entitatea nu a admis pe parcursul perioadei raportate restanțe la compartimentul dat, iar mărimea impozitelor și taxelor calculate și achitate în perioada semestrului I al anului 2022 și a semestrului I al anului 2023 este reflectată în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 17
mii lei

Impozite și taxe	30.06.2022		30.06.2023	
	Calculat	Achitat	Calculat	Achitat
TVA	6 155,3		344,1	344,1
FOAM	2 787,6		3 414,7	3 546,0
BASS	7 470,6		9 093,9	9 388,0
Impozit pe venit	2 493,8		3 226,8	3 359,0
Impozit pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător	0,0		0,0	0,0
Alte impozite și plăți	54,9	119,4	47,6	129,7
Total	18 962,2	27 873,6	16 127,1	16 766,8

Dinamica pozitivă a achitărilor se atestă pe toată perioada analizată, iar restanțe la achitarea acestora nu se admit.

IV. INDICATORI NON FINANCIARI

Climatul economic autohton creează premisele elaborării și implementării de noi indicatori, financiari și non-financiari, necesari raportării manageriale interne.

Pentru orice întreprindere, formula ideală de succes este asigurarea unui echilibru între indicatorii financiari și non-financiari.

4.1. Indicatori de mediu

S.A. „CET-Nord”, în calitate de întreprindere strategică din sectorul termoelectric, își onorează în mod constant angajamentul față de mediul înconjurător.

Implementarea politicii de mediu și a direcțiilor de acțiune stabilite pentru realizarea obiectivelor generale de management, au condus la îmbunătățirea performanței de mediu a companiei.

În ceea ce privește evaluarea aspectelor legate de impactul activității de bază a Societății asupra mediului, S.A. „CET-Nord” acționează în mod responsabil, eficient și continuu pentru asigurarea conformării cu cerințele reglementate prin lege, prin autorizări și certificări și prin respectarea cerințelor contractuale în relație cu clienții.

În urma analizei a fost identificat impactul asupra mediului și au fost determinate aspectele semnificative de mediu.

Activitățile cu impact asupra mediului realizate se analizează anual. Se iau în considerare condițiile de funcționare normale și anormale, mentenanța și situațiile de urgență previzibile.

În momentul de față Societatea deține:

- ✓ Autorizație pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare P – 0905/2020, eliberată 14.09.2020, valabilă până la 14.07.2025;
- ✓ Autorizație de mediu pentru folosință specială a apei nr. IES 80, număr de înregistrare 01-08-06/1 din 01.10.2015, valabilă până la 01.10.2027.

Emisiile de substanțe nocive în atmosferă sunt măsurate cu dispozitivul Multilyzer STx (certificat de etalonare Nr. 00128-2023 din 31.01.2023). Rezultatele monitorizării emisiilor pe factori de mediu este prezentat în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 18
Tone

Sursa de poluare	CO emisie	CO normativ	NO _x emisie	NO _x normativ
Secția Cazane și Turbine	0,0408	58,5508	16,135	171,3477
Centrala în cogenerare	23,214	63,4138	27,614	48,7854
Centrala termică „Molodova”	1,003	2,0404	0,217	0,469
Total	24,258	124,0050	41,748	220,6021

Activitatea de gestionare a deșeurilor se aplică tuturor activităților și proceselor care se desfășoară în Societate, începând de la activitățile de aprovizionare cu materii prime, producție, întreținere, reparații, depozitare și până la livrarea de produse și servicii.

Gestionarea tuturor categoriilor de deșeuri se realizează cu respectarea cerințelor legale specifice. În tr. I al anului 2023 nu au avut loc incidente cu impact asupra mediului aferente gestionării deșeurilor.

Reclamații, sesizări nu au fost înregistrate în perioada de raportare.

Prescripții impuse de autoritățile de control (IES) - pe perioada de raportare nu au fost înaintate.

4.2. Managementul performanței organizaționale

Organizarea și desfășurarea activităților Societății sunt orientate spre atingerea obiectivelor previzionate ale entității, constituind un mijloc esențial pentru realizarea lor.

Rezultatele obținute în perioada de raportare sunt fundamentate pe un set de măsuri și abordări ale managementului strategic al companiei. Principalii piloni care asigură performanța organizațională a S.A. „CET-Nord” sunt:

1. Guvernanța corporativă

Activitatea S.A. „CET-Nord” este aliniată principiilor prevăzute în **Codul de Guvernanță Corporativă** aprobat de Adunarea Generală a acționarilor (Proces-verbal nr. 1 din 03 iunie 2020) în contextul în care, la nivel european, regional, dar și național, se pune un accent deosebit pe asigurarea creșterii gradului de transparență în afaceri, eliminarea corupției și implementarea celor mai bune practici de guvernanță corporativă în administrarea și managementul companiilor cu capital de stat.

https://www.cet-nord.md/images/docs/Codul_de_guvernare_corporativa_CET_Nord.pdf

Declarația de Guvernanță Corporativă este întocmită anual, semnată de Directorul General interimar al întreprinderii și plasată pe pagina web a Societății.

https://www.cet-nord.md/images/docs/sa/Declaratie_de_guvernanta_corporativa_2022.pdf

S.A. „CET-Nord” este o întreprindere cu capital integral de stat și reprezintă o entitate de interes public la nivel național. Guvernanța corporativă a Societății reprezintă ansamblul principiilor cu privire la cadrul de administrare a activității Societății și a relațiilor dintre Acționarul majoritar și unic prin intermediul Agenției Proprietății Publice, Consiliului Societății, Organului Executiv și altor părți interesate: angajați, parteneri, creditorii ai Societății, autorități publice centrale și autorități publice locale etc.

Obiectivele guvernanței corporative sunt:

- asigurarea competitivității și sustenabilității S.A. „CET-Nord”;
- crearea unui sistem eficient pentru garantarea siguranței fondurilor oferite de către acționarul majoritar;
- utilizarea eficientă a fondurilor transmise de acționarul majoritar;
- reducerea riscurilor de toate genurile;
- sporirea atractivității investiționale a Societății și a valorii acțiunilor sale;
- sporirea performanțelor Societății.

Scopul Guvernanței Corporative rezidă în stabilirea funcțiilor și regulilor corespunzătoare atât pentru managementul de vârf și mijlociu al întreprinderii, cât și al acționarului majoritar al

Societății, având ca finalitate protejarea și promovarea drepturilor acționarului și a altor părți interesate, clarificarea rolurilor de guvernare ale organelor de conducere, asigurarea funcționării societăților pe acțiuni într-un mediu lipsit de corupție, precum și promovarea intereselor managerilor, angajaților și acționarilor prin armonizarea cadrului normativ corporativ.

Societatea promovează printre angajații săi recunoașterea comportamentelor ce corespund principiilor etice de loialitate și bună credință, manifestate prin intermediul următoarelor exigențe:

- a) loialitate față de Societate;
- b) respect față de lege;
- c) onestitate în gestiune și neacceptare a mituirii și corupției;
- d) confidențialitate;
- e) transparență;
- f) egalitate de oportunități;
- g) nediscriminare;
- h) instruire și calificare;
- i) securitate și sănătate la locul de muncă;
- j) profesionalism.

Implementarea regulilor de guvernanță corporativă asigură un proces decizional transparent, fundamentat pe reguli clare și obiective menite să conducă la creșterea nivelului de încredere a acționarilor în Societate.

Responsabilizând importanța pentru Societate a sarcinilor asumate, managementul entității s-a angajat să asigure o guvernare corporativă eficientă, transparentă și performantă, care ar permite Societății atingerea obiectivelor stabilite.

S.A. „CET-Nord” își desfășoară activitățile sale cu integritate în avantajul și spre binele clientului său, în conformitate cu legislația anti-mită în vigoare și documentele sistemului de management anti-mită, corect din punct de vedere profesional și etic – **cu zero toleranță față de mită.**

Consiliul Societății a aprobat **Declarația de politică anti-mită**, care asigură un cadru normativ pentru stabilirea, analizarea și realizarea obiectivelor anti-mită, adecvată scopului Societății.

Declarația de politică anti-mită este plasată pe site-ul entității.

<https://cet-nord.md/ro/station/smi/364-declaratia-anti-mita>

La angajare, fiecare persoană completează **Declarația de conformare la Declarația de politică anti-mită și cu sistemul de management anti-mită**, care obligă angajatul să cunoască Politica, obiectivele și procedurile stabilite pentru funcția ocupată și să respecte Politica și toate procedurile sistemului de management anti-mită.

La nivelul conducerii executive sunt implementate activități de gestionare a conformității cu prevederile legale în scopul prevenirii oricărei forme de corupție atât în relațiile interne cu și dintre salariați, cât și în raporturile stabilite de entitate cu alte persoane și/sau entități.

În scopul asigurării creșterii calității serviciilor, bunei administrări, realizării obiectivelor întreprinderii, precum și eliminării birocrăției, faptelor de fraudă și corupție din întreprindere, inclusiv și în raport cu partenerii de afaceri, în cadrul entității a fost elaborat și pus în aplicare **Codul de conduită profesională al angajatului „CET-Nord” SA**, cod: RS-03 aprobat prin Ordinul

nr. 267 din 24.12.2019, în care sunt prescrise normele de bază organizaționale, etice și regulile comportamentului profesional al angajatului întreprinderii.

Prin acest Cod s-a urmărit:

- reglementarea normelor de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii la nivel înalt a prestigiului întreprinderii și al personalului;
- informarea clienților cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului S.A. „CET-Nord” în exercitarea funcției;
- crearea unui climat de încredere și respect reciproc între clienți și personalul din S.A. „CET-Nord”, pe de o parte, și între S.A. „CET-Nord”, APL-uri și APC-uri, pe de altă parte.

Codul de etică în afaceri aprobat prin Ordinul 108A din 10.06.2021, a fost elaborat în scopul edificării și menținerii, într-o continuă creștere a relațiilor cu autoritățile, clienții, angajații, furnizorii, partenerii de afaceri. Codul are rol de instrument integral întru luarea deciziilor, determinarea acțiunilor și consolidarea atitudinilor în activitățile de afaceri.

Codul de etică în afaceri este plasat pe pagina web a entității.

[https://cet-nord.md/images/docs/sa/Codul de etica in afaceri.pdf](https://cet-nord.md/images/docs/sa/Codul_de_etica_in_afaceri.pdf)

Societatea interzice cu strictețe orice represalii asupra unui salariat care, de bună credință, solicită ajutor sau raportează un act de încălcare cunoscut sau suspectat.

Pe pagina web a entității în caseta **Anticorupție** există rubrica cu denumirea **Depune o sesizare** în care orice persoană poate depune o sesizare.

<https://cet-nord.md/ro/contact-anticorruption-ro>

De asemenea, pe pagina web este plasată **Instruirea anti-mită în format video „Zero toleranță față de mită”** <https://cet-nord.md/ro/anti-corruption/instruire-anti-mita>

În ceea ce privește conflictul de interese, angajații trebuie să evite orice interes privat netransparent care influențează capacitatea lor de a acționa în interesul entității sau care face dificilă efectuarea muncii lor în mod obiectiv și eficient.

Angajamentul ferm de a respecta toate prevederile legale în materie de corupție a fost reasumat de angajații Societății odată cu implementarea Sistemului de management anti-mită în baza standardului ISO 37001:2016. În sem. I al anului 2023 nu a existat niciun incident de corupție.

2. Sistemul de Management Integrat

În vederea realizării scopului și misiunii sale, S.A. „CET-Nord” menține și îmbunătățește continuu Sistemul Integrat de Management, combinând cerințele standardelor **ISO 9001:2015, 50001:2018, 45001:2018, 14001:2015 și 37001:2016** într-un sistem coerent, unic, astfel încât procesele care folosesc aceleași resurse - umane, materiale, infrastructură, financiare, informaționale, care sunt interconectate pentru a îndeplini obiectivele stabilite, respectiv satisfacerea exigențelor clienților și părților interesate.

În urma efectuării auditului **extern de supraveghere 1**, în anul 2022, a Sistemului de Management Integrat, conform cerințelor standardelor internaționale și în baza dovezilor obiective prezentate, s-a constatat respectarea cerințelor standardelor ISO 9001:2015 - Sisteme

de Management al Calității. Cerințe; ISO 14001:2015 - Sisteme de management de mediu. Cerințe și ghid de utilizare; ISO 45001:2018 - Sisteme de management al sănătății și securității ocupaționale. Cerințe și îndrumări pentru utilizare; ISO 50001:2018 - Sisteme de management al energiei. Cerințe și ghid de utilizare; ISO 37001:2016 - Sisteme de management anti-mită. Cerințe și ghid de utilizare și drept urmare a fost luată decizia organului de certificare privind **menținerea certificării Sistemului de Management Integrat conform standardelor de referință**.

Pentru analiza eficacității aplicării cerințelor SMI, în semestrul I al anului 2023, au fost realizate misiuni de audit intern, care s-a desfășurat în toate subdiviziunile entității și au avut ca scop îmbunătățirea continuă a proceselor derulate în cadrul Societății.

Auditarea Sistemului de Management Integrat, potrivit funcționării și aplicării cerințelor standardelor implementate în cadrul Societății, a fost realizată prin implicarea a **12 auditori interni**, instruiți și pregătiți, care dețin certificate de auditori interni al SMI.

Auditul intern desfășurat în perioada **03.05.2023-14.06.2023**, a avut ca obiectiv aprecierea funcționalității Sistemului de management conform cerințelor standardelor internaționale și cu cerințele SMI stabilit de către Societate, nivelul de implementare, menținerea în mod eficace a acestuia, precum și stabilirii gradului de pregătire a Societății pentru auditul extern de supraveghere.

Auditul s-a desfășurat conform procedurii „*Auditul intern*”, cod: PSI-04, în urma căruia s-au elaborat rapoarte de neconformități în care au fost stabilite corecțiile și acțiunile corective. Mecanismul acțiunilor corective este funcțional și reglementat de procedura „*Controlul acțiunilor corective*”, cod: PSI-08. În urma auditului au fost întocmite rapoarte de audit.

Ajustarea cadrului normativ intern

Sistemul de proceduri instituite pentru fiecare dintre activitățile procedurale ale Societății reprezintă unul dintre instrumentele eficiente de supraveghere a activității acesteia în cadrul mecanismului de urmărire și control al acțiunilor întreprinse pentru materializarea obiectivelor stabilite.

În perioada de raportare a fost elaborată/actualizată și pusă în aplicare următoarea documentație conform cerințelor legislative și standardelor de referință implementate în cadrul Societății:

- ✓ 3 Proceduri de sistem integrat;
- ✓ 3 Regulamente de sistem/proces;
- ✓ 1 Procedură operațională;
- ✓ 11 Instrucțiuni de producere;
- ✓ 6 Regulamente de organizare și funcționare a subdiviziunilor structurale;
- ✓ 210 Fișe de post etc.

3. Modernizarea infrastructurii IT

În domeniul **modernizării infrastructurii IT** au fost realizate următoarele acțiuni:

- ✓ asigurarea cu date referitoare la consumatorii casnici și noncasnici pentru migrarea informațiilor în sistemul financiar-contabil 1C;

- ✓ înlocuirea parțială a tehnicii de calcul învechite (moral și/sau fizic) cu echipament performant;
- ✓ asigurarea locurilor de muncă cu imprimante multifuncționale etc.;
- ✓ ajustarea sistemului informațional al Societății, în baza metodologiei noi pentru repartizarea consumului de energie termică între locatarii blocurilor locative;
- ✓ crearea cabinetului personal a consumatorului casnic cu posibilitatea de consultare a soldurilor, plăților efectuate, calculelor, vizionare a facturilor de plată, abonare/dezabonare a facturii expediate prin email;
- ✓ crearea și aplicarea unui mecanism de expediere a facturilor de plată pentru consumatorii casnici prin intermediul poștei electronice;
- ✓ crearea și aplicarea unui mecanism de expediere a conturilor de plată pentru consumatorii noncasnici prin intermediul poștei electronice.

4. Eficientizarea relațiilor instituționale la nivel național (Parlament, Guvern, ANRE, APP) local (APL) și, după caz, nivel internațional

Pe parcursul perioadei de raportare, de către S.A. „CET-Nord” au fost prezentate propuneri și obiecții la proiectele de hotărâri ale ANRE, APP și Ministerului de resort, fiind prezentate în termen informațiile și rapoartele solicitate, precum și înaintate demersuri către APL privind întreprinderea unor măsuri în vederea dezvoltării și eficientizării SACET-ului din mun. Bălți.

În acest sens, menționăm că prin scrisorile nr. 100-08/0061 din 17.01.2023, nr. 100-08/0062 din 17.01.2023, nr. 100-08/0063 din 17.01.2023, nr. 200-08/0064 din 18.01.2023, nr. 400/08-0136 din 03.02.2023, nr. 300-08/0169 din 10.02.2023, nr. 610-08/0277 din 03.03.2023, nr. 200-08/0284 din 06.03.2023, nr. 310-08/0579 din 19.04.2023, nr. 300-08/0586 din 21.04.2023, nr. 212-08/0665 din 12.05.2023, nr. 310-08/0697 din 19.05.2023, nr. 310-08/0820 din 29.05.2023, nr. 610-08/0832 din 31.05.2023, nr. 220-08/0853 din 05.06.2023, nr. 610-08/0942 din 14.06.2023, nr. 610-08/1099 din 21.06.2023 au fost prezentate avizele unității termoelectrice la diverse acte normative supuse aprobării, după cum urmează:

- proiectul Analizei Impactului de Reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică;
- proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;
- proiectul Planului Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025 și a Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023;
- proiectele documentelor normative în construcții CP D.02.26:2023 „Reguli privind efectuarea inspectării, diagnosticării, stabilirea stării tehnice a lucrărilor de artă (poduri, podețe) amplasate pe drumuri” și CP L.01.16:2023 „Prețuri de referință pentru lucrări de inspectare, diagnosticare, încercare, stabilirea stării tehnice a lucrărilor de artă (poduri, podețe) a lucrărilor de drumuri”;
- proiectul Analizei Impactului de Reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- proiectului de modificare a Regulilor pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020;
- proiectul de lege privind performanța energetică a clădirilor;

- proiectul de modificare a Metodologiei tarifare nr. 396/2019;
- proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale (număr unic 268/MF/2023);
- proiectul pentru modificarea Regulamentului cu privire la autorizația de electrician autorizat;
- proiectul ANRE de completare a Hotărârii nr. 354 din 13.08.2021;
- proiectului Codului urbanismului și construcțiilor (număr unic 28/MIDR/2023);
- proiectul Analizei Impactului de Reglementare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

În contextul demersului S.A. „CET-Nord” nr. 100-08/1863 din 27.12.2022, ANRE, prin Hotărârea nr. 9 din 13.01.2023, și-a exprimat acordul pentru reorganizarea prin fuziune (absorbție) a S.A. „CET-Nord” în calitate de (persoană juridică absorbantă) cu Î.S. „Termogaz-Bălți” (persoană juridică absorbită), fapt ce a permis în rezultat publicarea în Monitorul Oficial nr. 82-84 (8588-8590) din 10.03.2023 a avizului privind reorganizarea, iar inițierea procedurii de reorganizare a fost consemnată în Registrul de stat a persoanelor juridice.

Prin scrisoarea nr. 310-08/0016 din 05.01.2023 S.A. „CET-Nord” și-a reiterat solicitarea față de ANRE de a fi examinată cererea nr. 310-08/1697 din 16.11.2022, cu privire la aprobarea prețului pentru energia electrică produsă și tarifului pentru energia termică livrată consumatorilor, întrucât, în opinia întreprinderii, aceasta își produce și în continuare efectele sale juridice deoarece conține atât parametrii planificați pentru anul 2023, iar toată informația necesară aprobării prețului/tarifului reglementat a fost prezentată integral Agenției, cât și corespunde prevederilor Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare nr. 396 din 01.11.2019, în vigoare de la 01.01.2020.

Astfel, reieșind din necesitatea ajustării prețului pentru energia electrică produsă și a tarifului pentru energia termică livrată consumatorilor, precum și având în vedere specificul procesului de facturare, S.A. „CET-Nord”, prin demersul nr. 610-08/0042 din 11.01.2023 a solicitat suportul autorităților competente în vederea înaintării a unui demers către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind plata în avans a compensației la energia termică livrată consumatorilor casnici, estimată pentru lunile ianuarie și februarie a anului 2023 în mărime de 50 000,0 mii lei. Ca urmare a demersului formulat, prin Dispoziția nr. 57 din 19 ianuarie 2023, Comisia pentru Situații Excepționale a dispus efectuarea plății în avans către S.A. „CET-Nord” a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie termică acordate consumatorilor vulnerabili în baza Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice în sumă de 50,0 mil. lei.

În contextul examinării scenariilor de criză pe piața gazelor naturale, S.A. „CET-Nord”, prin scrisoarea nr. 100-08/0179 din 14.02.2023, a propus Ministerului de resort de a transpune și în legislația națională a principiului livrării prioritate a gazelor naturale către producătorii de energie electrică, în corespundere cu pct. 25 a Regulamentului (UE) 2017/1938 din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010. Mai mult decât atât, și art. 10 a Regulamentului (UE) 2017/1938 din 25 octombrie 2017 prevede că Planurile de urgență trebuie să identifice măsurile și acțiunile

necesare pentru a atenua impactul potențial al unei perturbări în furnizarea de gaze asupra instalațiilor de termoficare și asupra furnizării de energie electrică produsă pe bază de gaze, inclusiv prin intermediul unei viziuni integrate asupra funcționării sistemelor energetice bazate pe energie electrică și gaz.

Respectiva propunere a fost reiterată ulterior și în scrisoarea nr. 220-08/0913 din 10.06.2023 cu referire la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2023-2024 (număr unic 361/MEn/2023).

Prin demersul nr. 500-08/0201 din 16.02.2023, S.A. „CET-Nord” a solicitat intervenția Ministerului de resort în vederea inițierii cât mai curând posibil a procesului de implementare a proiectului „Sistemul termoeenergetic al mun. Bălți, (S.A. „CET-Nord”) - Faza II”, întrucât, întreprinderea, în data de 02.01.2023, expediasse deja în adresa reprezentantului BERD, răspunsul la plângerea depusă de către Urban Technology Alliance (UTA), însă, fără careva acțiuni concrete privind derularea procedurii de examinare a plângerii, fapt care tergiversa procedura de semnare a contractului cu consorțiul declarat câștigător. În asemenea circumstanțe, semnarea cu întârziere a contractului pentru serviciile de consultanță crea impedimente la inițierea procesului de implementare a proiectului, beneficierea de perioada de grație, precum și obținerea avantajelor de la realizarea componentelor investiționale, conform studiului de fezabilitate.

Ca urmare, la data de 11.04.2023, S.A. „CET-Nord” a semnat contractul de consultanță cu consorțiul condus de compania „GMCS” a.s. (Cehia), desemnat câștigător pentru servicii de consultanță în cadrul Proiectului „Sistemul termoeenergetic al mun. Bălți”, iar prin demersul nr. 100-08/0584 din 20.04.2023, a intervenit către Primăria mun. Bălți și Consiliul municipal Bălți cu solicitarea privind promovarea unei decizii în vederea modernizării sistemului intern de distribuție a energiei termice, prin înlocuirea sistemelor învechite de distribuție pe verticală cu sisteme noi de distribuție pe orizontală a energiei termice, cu contorizarea individuală a apartamentelor.

Suplimentar demersului nr. 500-08/0287 din 07.03.2023, S.A. „CET-Nord”, în mod repetat, prin adresarea nr. 500-08/0520 din 10.04.2023 a intervenit către Ministerul de resort cu solicitarea privind promovarea modificărilor la Hotărârea de Guvern nr. 246 din 08 aprilie 2010 în vederea includerii Proiectului „Sistemul termoeenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)-Faza II” în categoria proiectelor cu facilități fiscale și vamale la importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor și serviciilor destinate realizării tuturor componentelor proiectului.

Urmare a demersurilor formulate, subiectul privind acordarea facilităților fiscale și vamale a fost abordat în adresările Ministerului Energiei nr. 07/2-198 din 13 aprilie 2023 și nr. 0712-478 din 22 mai 2023 remise inclusiv către Ministerul Finanțelor însă prin răspunsul său nr. 15/1-06/256 din 30.06.2023, Ministerul Finanțelor a comunicat că legislația fiscală și vamală nu prevede acordarea facilităților fiscale și vamale pentru proiectele de asistență investițională finanțate din contul împrumuturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organisme financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului). În acest sens, la situația actuală, problematica privind acordarea facilităților fiscale și vamale la implementarea Proiectului „Sistemul termoeenergetic al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza II” rămâne a fi nesoluționată.

Despre problematica aferentă activității întreprinderii, S.A. „CET-Nord” a informat Ministerul de resort și prin scrisoarea nr. 100-08/0227 din 22.02.2023, cu menționarea autorităților competente în vederea soluționării acestora, și anume:

I. *Ministerul Finanțelor:*

- modificarea cotei TVA pentru energia termică livrată instituțiilor Bugetare;
- elaborarea Metodologiei/Instrucțiunii aferente aplicării regulilor pieței energiei electrice;
- includerea devierilor tarifare în evidența contabilă.

II. *Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică:*

- ajustarea neîntârziată a prețurilor și tarifelor reglementate;
- includerea componentele de corectare a venitului reglementat, fără a lua în considerare impactul acestora supra activității întreprinderii;
- ajustarea Regulilor pieței energiei electrice.

III. *Referitor la Ministerul Muncii și Protecției Sociale*, s-a invocat faptul că după efectuarea ultimelor modificări a Hotărârii Guvernului nr.743/2002, au fost constatate o serie de neclarități și omisiuni care au creat impedimente în indexarea salariilor angajaților. Atât prin scrisoarea nr. 310-08/0013 din 03.01.2023, cât și în cadrul ședinței din 17.02.2023, S.A. „CET-Nord” a solicitat examinarea oportunității elaborării unui act normativ separat aferent retribuirii muncii în întreprinderile reglementate din sectorul energetic, întrucât structura Fondului de retribuire a muncii în întreprinderile reglementate din sectorul energetic este total distinctă de alte unități cu autonomie financiară (instituții publice la autogestiune) ceea ce creează discrepanțe esențiale în principiile de reglementare a nivelului de salarizare, iar, plafonarea în aceeași măsură a salariilor de bază a salariaților din entități cu structura veniturilor distinctă, fără a lua în considerare structura salariilor suplimentare, are drept rezultat reducerea salariilor în sectorul energetic, ceea ce va avea drept efect migrarea angajaților în alte entități. Respectiv, prevederile în vigoare a Hotărârii Guvernului nr.743/2002, reduc din veniturile muncitorilor, din cauza prevederilor contradictorii dintre Anexa 1 și Anexa 4 din Hotărârea vizată.

IV. Subiecte de competența CSE, în partea ce ține de promovarea unei Decizii a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova privind plata în avans a compensației la energia termică livrată consumatorilor casnici ai S.A. „CET-Nord”, estimată pentru lunile februarie și martie anul 2023 în mărime de 60 000,0 mii lei.

Este de menționat că, urmare a demersului formulat, prin Dispoziția nr. 61 din 27.02.2023, Comisia pentru Situații Excepționale a dispus efectuarea plății în avans către S.A. „CET-Nord” a compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie termică acordate consumatorilor vulnerabili în baza Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice în sumă de 60,0 mil. lei.

În scopul asigurării acoperirii cheltuielilor reglementate care să permită desfășurarea normală a activităților licențiate, S.A. „CET-Nord”, prin demersul nr. 310-08/0398 din 20.03.2023, a solicitat către ANRE organizarea unei ședințe de lucru pentru elucidarea tuturor aspectelor legate de subiectul ajustării prețului și tarifului aferent activității întreprinderii, or, majorarea esențială a deficitului tarifar de la 89 575,2 mii lei la situația 01.01.2022 la 150 828,8 mii lei la 01.01.2023, și micșorarea excedentului tarifar de la 114 211,4 mii lei la situația 01.01.2022 la 53 435,3 mii lei la 01.01.2023, constituie un efect dezastruos, cu impact semnificativ, în special asupra consumatorilor de energie termică.

Totodată, în contextul solicitării parvenite de la „GasOil Trade” LLC (Ucraina) privind examinarea oportunităților de achiziționare a energiei electrice produse de către S.A. „CET-Nord”, unitatea termoelectrică a solicitat și opinia ANRE cu privire la legalitatea tranzacționării directe pe piață a energiei electrice produse, inclusiv și în lipsa sarcinii termice, cu alte companii în afară de furnizorul central S.A. „Energocom”. În rezultatul examinării demersului înaintat, Agenția, prin răspunsul nr. 03-03/1246 din 27.03.2023, și-a exprimat poziția oficial potrivit căreia energia electrică produsă de către S.A. „CET-Nord” urmează a fi comercializată numai la prețuri reglementate.

Un exemplu de colaborare, îl reprezintă disponibilitatea S.A. „CET-Nord” de a transmite unele bunuri neutilizate către Î.S. „Brănești” (Tractor T-40, Gaz 53-basculant, Gaz 3110 și Gaz 31029) în contextul demersului APP nr. 14-05-1176 din 23.02.2023.

Totodată, prin scrisoarea nr. 100-08/0300 din 13.03.2023, S.A. „CET-Nord”, întru executarea hotărârii Consiliului Societății (Proces-verbal nr. 3 din 28.02.2023), a informat Fondatorul APP cu privire la aprobarea indicatorilor de performanță semestriali și anuali ai activității economico-financiare a întreprinderii pentru anul 2023 și criteriile de evaluare a acestora.

Prin scrisoarea nr. 100-08/0526 din 11.04.2023, urmare a demersului ANRE nr. 04-04/265 din 28.03.2023 s-a propus de a exclude pct. 42 din Regulamentul privind furnizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 23 din 26.01.2017, care stabilește obligația furnizorului de a încheia contract de furnizare a energiei termice cu solicitantul care deține imobil în baza altui drept decât cel de proprietate. Totodată, reieșind din prevederile art. 49 alin. (3) lit. c) a Legii nr. 187 din 14.07.2022 cu privire la condominiu s-a mai propus ca Regulamentul să prevadă obligația de plată a consumatorilor debransați pentru consumul direct și indirect (locurile de uz comun) de energie termică repartizat și facturat conform indicilor echipamentului de măsurare instalat la nivel de bloc locativ.

Prin scrisoarea nr. 420-08/0588 din 21.04.2023, unitatea termoelectrică a prezentat anexat lista obiectivelor publice care se propun în perioada anului 2023 pentru conectare/reconectare la SACET-ul deservit de către S.A. „CET-Nord”, precum și lista celor care pot fi conectate/reconectate în rezultatul identificării soluțiilor tehnice de racordare la SACET. Totodată, ținând cont de faptul că obiectele conectate/reconectate prin Dispoziția CSE nr. 30 din 13.07.2022 cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a se alimenta cu energie termică doar pe durata situației excepționale/de alertă pe piața gazelor naturale declarată în conformitate cu prevederile Legii nr. 212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și război, s-a propus promovarea unei Hotărâri de Guvern care să stabilească obligativitatea menținerii conectării la SACET a clădirilor menționate în dispoziția CSE.

Ca urmare a demersului formulat, a fost elaborat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la implementarea unor măsuri de promovare a utilizării sistemului de alimentare centralizat cu energie termică (număr unic 324/MEn/2023), iar S.A. „CET-Nord” prin scrisorile nr. 200-08/0703 din 23.05.2023, nr. 200-08/0721 din 26.05.2023 și nr. 220-08/1124 din 28.06.2023, și-a prezentat obiecțiile și propunerile de completare.

Prin scrisoarea nr. 120-08/0612 din 26.04.2023 S.A. „CET-Nord” și-a exprimat dezacordul asupra tendinței de a reglementa procedura de deconectare de la sistemul centralizat sau colectiv de alimentare cu energie termică, în diferite acte normative, deși Legea nr. 92 din 29.05.2014 cu

privire la energia termică și promovarea cogenerării deja reglementează la art. 42 procedura de deconectare, întrerupere și limitare a alimentării cu energie termică, or, în asemenea circumstanțe, există riscul generării unor probleme de ordin juridic sub aspectul aplicabilității prioritare a normei juridice, întrucât, potrivit art. 5 a Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. Totodată, în caz de divergență între o normă generală sau specială și o normă derogatorie, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma derogatorie.

Până la situația actuală rămâne a fi incert subiectul privind necesitatea obținerii certificatului de urbanism și autorizației de construire în vederea executării lucrărilor de proiectare pentru instalarea punctelor termice individuale (PTI) în 166 blocuri locative și reconstrucția rețelelor termice cu distribuție pe orizontală și de alimentare cu apă caldă menajeră în 296 blocuri locative din mun. Bălți, în contextul în care art. 14 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09.07.2010, prevede expres că pot fi executate fără acte permissive lucrările care nu modifică structura de rezistență, aspectul exterior, caracteristicile inițiale ale construcțiilor și ale instalațiilor aferente. În acest sens, este de menționat că prin răspunsul nr. 09-2620 din 17.05.2023 Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nu a oferit o poziție clară referitor la faptul dacă este necesar/imperativ obținerea certificatului de urbanism la elaborarea documentației de proiectare și eliberarea autorizației de construire pentru efectuarea lucrărilor menționate, fiind doar citate prevederile Legii nr. 163 din 09.07.2010, considerent din care, prin adresarea repetată nr. 400-08/0720 din 26.05.2023 s-a solicitat expunerea opiniei exhaustive asupra subiectului abordat. La data de 07.06.2023, a fost recepționat răspunsul instituției sesizate, care a comunicat despre faptul că nu s-a dat curs demersului repetat înaintat, întrucât subiectul a fost anterior examinat și expusă poziția prin scrisoarea nr. 09-2620 din 17.05.2023. Prin demersul nr. 400-08/0929 din 13.06.2023 s-a solicitat suportul Ministerul Energiei în vederea depășirii situației create și obținerea unui răspuns clar/concret/ferm de la autoritatea competentă asupra subiectului abordat, întrucât art. 14 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 este interpretat de către părțile interesate în mod diferit/subiectiv, fapt ce tergiversează demararea proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza II”, însă fără careva rezultate scontate.

Reieșind din faptul că la 24 decembrie 2021, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („Banca”) a încheiat un Acord de împrumut cu Republica Moldova („Împrumutul”) pentru finanțarea Fazei II a Proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” prin acordarea unui împrumut în valoare de 15 000 000 EUR, iar în corespundere cu Acordului menționat, „Banca” a fost de acord să acorde un împrumut cu condiția ca Entitatea de Proiect S.A. „CET-Nord” să își asume obligațiile prevăzute în Acordul de proiect, inclusiv cu privire la instituirea și operarea pe tot parcursul executării Proiectului a unei Unități de Implementare a Proiectului (UIP), dotată cu resurse adecvate și cu personal adecvat calificat, S.A. „CET-Nord”, prin scrisoarea nr. 100-08/0879 din 06.06.2023 a solicitat opinia ANRE asupra mecanismului de remunerare a angajaților Unității de Implementare a Proiectului investițional, astfel încât acesta să fie acoperit tarifar. Urmare a examinării demersului formulat, ANRE, prin răspunsul nr. 04-01/2506 din 26.06.2023, a avizat pozitiv mecanismul de formare și remunerare a Unității de Implementare a Proiectului investițional, cu condiția că mărimea salariului tarifar sau a salariului funcției pentru angajații prin cumul, precum și mărimea sporurilor, determinate de condițiile de

salarizare, vor fi stabilite în contractul individual de muncă și nu vor depăși mărimile prevăzute în actele normative în vigoare.

În vederea executării Hotărârii de Guvern nr. 205/2022 din 30.03.2022, S.A. „CET-Nord” prin scrisoarea nr. 100-08/0919 din 12.06.2023 a informat APP cu privire la acțiunile întreprinse și a solicitat convocarea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor. Ulterior, prin scrisorile nr. 100-08/0978 din 19.06.2023, nr. 100-08/1101 din 23.06.2023 și nr. 200-08/1130 din 29.06.2023, întreprinderea a informat suplimentar APP cu referire la hotărârea Consiliului Societății din 15.06.2023 (Proces-verbal nr. 8) privind convocarea Adunării Generale extraordinare a acționarilor la data de 30.06.2023, orele 12:00 pe adresa: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 168, fiind remise materialele aferente ordinii de zi.

4.3. Managementul resurselor umane

Capitalul uman constituie cea mai importantă resursă din cadrul întreprinderii, de aceea atragerea, menținerea, dezvoltarea și utilizarea corectă a resurselor umane reprezintă unul dintre obiectivele principale. La situația perioadei de raportare - 30.06.2023, numărul total de personal al entității era format din 448 de angajați (442 angajați activi și 6 persoane cu raporturile de muncă suspendate), dintre care 115 de femei și 333 de bărbați, adică **25,66%** din numărul total de personal sunt femei, fapt determinat de specificul de activitate al entității.

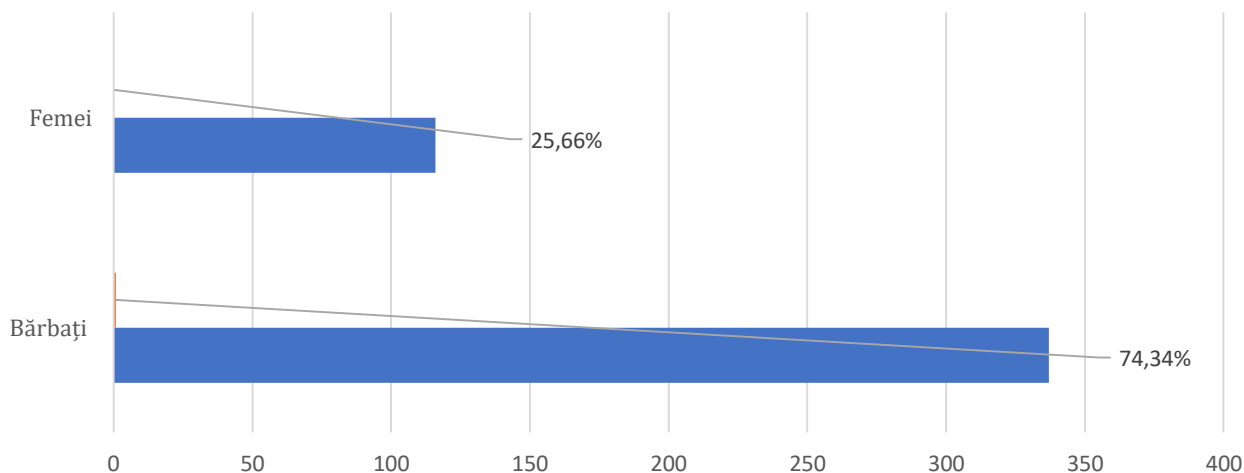

Figura 5. Structura personalului conform profilului de gen

S. A. „CET-Nord” pledează pentru o politică de egalitate de gen și de tratament egal între bărbați și femei în procesul de recrutare și de gestionare a resurselor umane. Acest lucru creează condiții nediscriminatorii pentru avansarea în carieră, pentru remunerarea muncii în raport cu competențele profesionale și calitatea activității desfășurate, precum și pentru participarea la programe de calificare/recalificare profesională, perfecționare, specializare. Compania garantează pentru toți salariații, indiferent de sex, aplicarea principiului egalității de salarizare și a dreptului la alte avantaje, plătite de către angajator salariaților.

Tabelul nr. 19

Structura personalului în raport cu funcția deținută			
Categorii de funcții	Bărbați	Femei	Total
Conducători (maiștri)	65	19	84
Specialiști	40	42	82
Muncitori	228	54	282

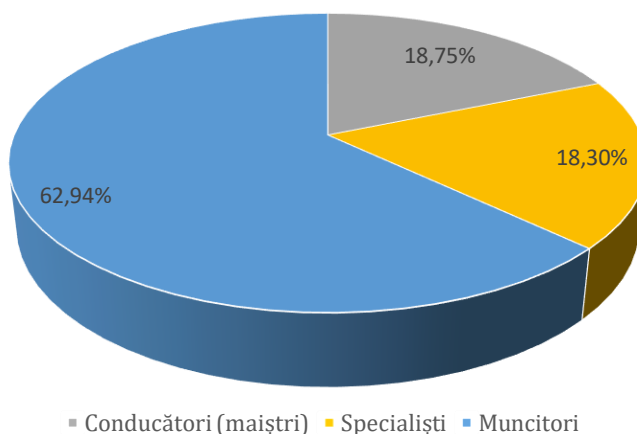

Figura 6. Structura personalului în raport cu funcția deținută

Structura personalului în raport cu funcția deținută denotă faptul că 2/3 din personalul entității constituie personalul industrial productiv, personal care este încadrat nemijlocit în activitatea de bază a întreprinderii. Această structură asigură administrarea eficientă a subdiviziunilor întreprinderii și a entității în ansamblu, precum și îndeplinirea calitativă și la timp a atribuțiilor și sarcinilor impuse funcțiilor.

Tabelul nr. 20

Structura personalului în funcție de vechimea în muncă în cadrul entității		
Vechimea în muncă	Total	%
Sub 2 ani	84	18,75%
2-5 ani	68	15,17%
5-10 ani	54	12,05%
10-15 ani	73	16,29%
15-20 ani	69	15,40%
Peste 20 ani	100	22,32%

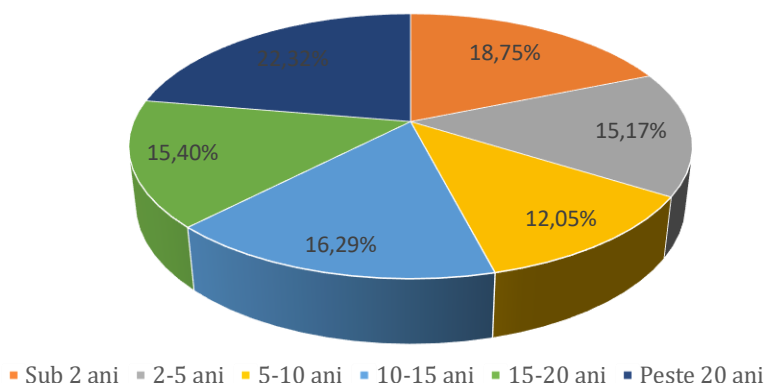

Figura 7. Structura personalului în funcție de vechimea în muncă

În Tabelul de mai jos este indicată evoluția numărului de personal pentru ultimii 4 ani de zile, adică în perioada anilor 2019-2022 și reflectă situația și schimbările intervenite în structura personalului comparativ cu perioadele precedente.

Tabelul nr. 21

Evaluarea fluctuației de personal

Specificație	Număr personal			
	sem. I 2020	sem. I 2021	sem. I 2022	sem. I 2023
Număr total personal	458	441	437	448
Creșterea/descrășterea personal față de anul anterior (+;-)		-17	-4	+11
Nr. personal plecat	40	35	16	30
% în total număr salariați	8,73	7,93	3,66	2,67
Nr. personal nou angajat	57	19	10	12
% în total număr salariați	12,44	4,3	2,28	1,33
Rata fluctuației, %	8,73	7,93	3,66	6,69

Procedura de recrutare, selectare și a angajare a personalului în cadrul S.A. „CET-Nord” este prevăzută în Procedura Operațională „Recrutarea, selecția și angajarea personalului în cadrul S.A. „CET-Nord”, cod: PO-06, aprobată în ediția 2 la 03.11.2022. Aprobarea procedurii a avut ca scop asigurarea accesului egal al candidaților la posturile vacante din entitate, ținând cont de caracteristicile postului și competențele profesionale ale candidaților.

Pe parcursul perioadei de gestiune au fost organizate 13 concursuri și instituite 13 comisii de concurs.

În perioada 01.01.2023-30.06.2023 au fost angajate 12 persoane, inclusiv o persoană angajată prin transfer de la Î.S. „Termogaz-Bălți”.

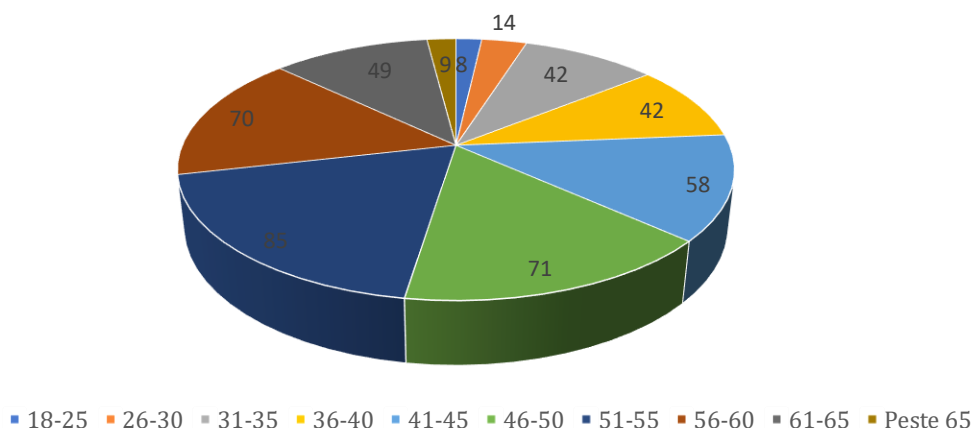
Cel mai important indicator pentru analiza forței de muncă este fluctuația personalului. Indicatorul se calculează ca raport dintre numărul angajaților care au plecat (30) și numărul mediu scriptic de angajați (448).

Fluctuația în cadrul S.A. „CET-Nord” pentru semestrul I a anului 2023 a constituit **6,69%**, cu 3,03 puncte procentuale mai mult decât în semestrul I a anului 2022.

O rată a fluctuației de până la 25% este considerată normală, iar peste 25% semnalizează probleme în ceea ce privește gestionarea resurselor umane.

Tabelul nr. 22

Structura personalului S.A. „CET-Nord” pe categorii de vârste			
Categorii de vârstă	Bărbați	Femei	Total
18-25	6	2	8
26-30	12	2	14
31-35	30	12	42
36-40	30	12	42
41-45	41	17	58
46-50	47	24	71
51-55	61	24	85
56-60	51	19	70
61-65	46	3	49
Peste 65	9	-	9

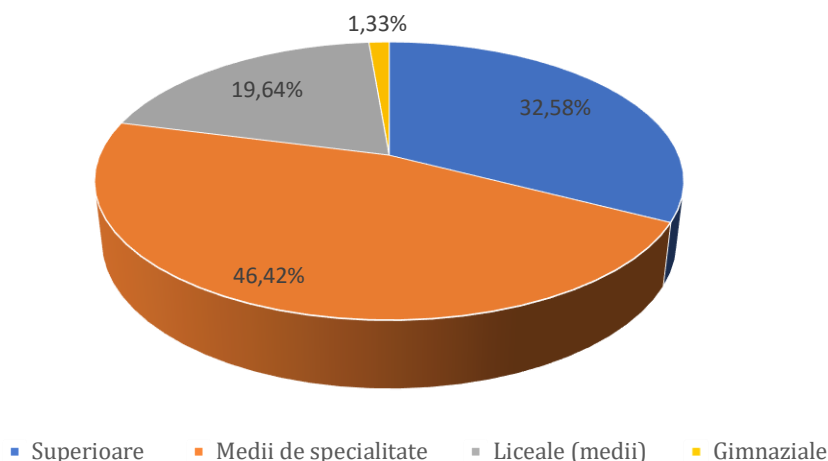

Figura 8. Structura personalului S.A. „CET-Nord” pe categorii de vârste

Structura personalului pe grupe de vârstă denotă predominarea personalului cu vârsta de 36-60 ani (**79,46%**), ceea ce implică o vechime mai mare în muncă, o experiență mai bogată, o stabilitate mai mare în asigurarea cu resurse umane calificate. Vârsta medie a personalului constituie **48,66 ani**.

Tabelul nr. 23

Structura personalului după studii		
Nivel de studii	Număr de persoane	Pondere (%)
Superioare	146	32,58%
Medii de specialitate	208	46,42%
Liceale (medii)	88	19,64%
Gimnaziale	6	1,33%

Figura 9. Structura personalului după studii

Formarea, perfecționarea și dezvoltarea profesională a personalului se realizează în baza Planului anual de instruire aprobat prin Ordinul nr. 387-P din 30.12.2022. Conform Planului de instruire, în perioada de raportare au fost organizate 41 instruirii externe, fiind instruite 175 de persoane, dintre care 34 persoane în domeniul SSM și 36 persoane au fost atestate. De asemenea a fost organizată 2 instruirii interne, fiind instruite 36 persoane.

Pentru a asigura o dezvoltare continuă sectorului termoelectric, S.A. „CET-Nord”, a semnat Memorandumul de Înțelegere cu proiectul USAID „Securitatea Energetică a Moldovei” (Moldova Energy Security Activity - MESA) devenind partener al Programului de stagii „Tinerii de azi-viitorul energiei de mâine”. Conform acestui program 2 studenți ai Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți își desfășoare stagiul în cadrul entității.

Totodată pe parcursul perioadei de raportare în cadrul S.A. „CET-Nord” și-au desfășurat stagiul de practică 10 persoane, dintre care 8 elevi ai Colegiului de Industrie Ușoară din Bălți și 2 studenți ai Universității de Stat Alecu Russo din Bălți și a Universității Tehnice a Moldovei.

4.4. Imaginea pe piață și gradul de satisfacție al consumatorilor finali

Portofoliul companiei este descris pe Site-ul www.cet-nord.md, care este o platformă eficientă de comunicare utilizată în vederea informării consumatorilor despre activitatea întreprinderii, direcțiile de dezvoltare, precum și comunicarea nemijlocită cu clientul care permite vizitatorilor site-ului să adreseze la orice oră a zilei întrebări și/sau reclamații.

Pentru a fi mai aproape de consumator și a monitoriza continuu acest proces, comunicarea este realizată preponderent prin intermediul Call Centrului 24/24 (tel. 0(231) 91000), sarcina de bază al căruia este să ofere consumatorilor suport, să soluționeze eficient orice problemă legată de SACET în cel mai scurt timp posibil.

În perioada de raportare au fost prelucrate **3 726** de apeluri, dintre care **95,1%** au fost soluționate în timpul discuției telefonice, iar restul, după intervenția nemijlocită a specialiștilor. Comparativ, pe perioada I semestru al anului 2022 au fost procesate **3 146** de apeluri, dintre care **95,8%** fiind soluționate în timpul discuției, fapt ce denotă că această metodă de comunicare a obținut încrederea consumatorilor și permite obținerea răspunsurilor în termeni proximi.

Pentru transparența activității de soluționare a apelurilor înregistrate, lunar se publică pe pagina oficială date statistice privind subiectele solicitate în apeluri de către consumatori (figura 10):

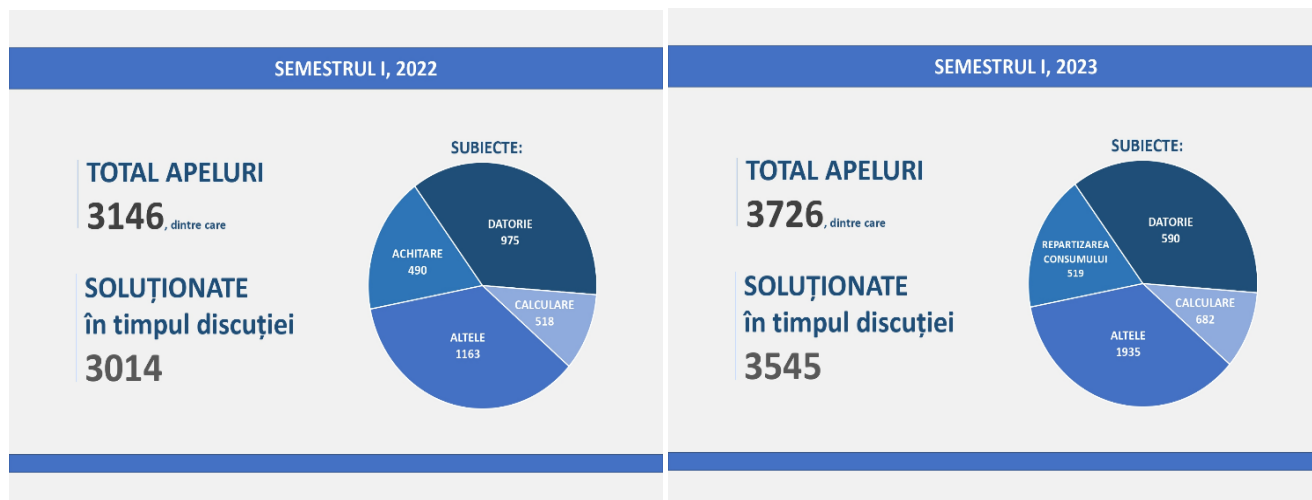

Figura 10. Date statistice ale activității Cal Centrului

S.A. „CET-Nord” urmărește cu atenție și participă activ la proiectele de eficientizare energetică și reducerea impactului asupra mediului înconjurător, dezvoltare și modernizare a sistemului de termoficare. Astfel, în data de 20 ianuarie 2023 a avut loc **Adunarea Generală a Acționarilor a Asociației Profesionale COGEN ROMÂNIA**, în cadrul căreia a fost aprobată aderarea Societății pe Acțiuni „CET-Nord” ca membru. COGEN România reunește furnizori de energie electrică și termică precum și societăți comerciale ce activează în domeniul cercetării, proiectării, dezvoltării și modernizării centralelor electro-termice și a distribuitorilor de energie termică. Aderarea Societății ca membru al COGEN România demonstrează dinamica pozitivă a activității întreprinderii și o aliniază la standardele europene, fapt care oferă noi perspective de dezvoltare și asigură un schimb optim de experiență, informații și opinii între specialiștii din ramură.

O ședință cu gestionarii fondului locativ din Bălți și administrația S.A. „CET-Nord”, a fost organizată la data de 06.06.2023, în incinta întreprinderii. Participanții au discutat subiecte referitoare la noua lege a condominiului și facturarea consumului de energie termică, cât și repartizarea acestuia între locatarii unui bloc locativ. Totodată, au fost identificate soluții și pașii necesari pentru conformarea la legislația în vigoare cu minimizarea lacunelor existente.

Ședința a fost organizată cu scopul de a eficientiza colaborarea între furnizor și gestionari pentru livrarea serviciilor de calitate în interesul consumatorilor.

În cadrul celui mai important eveniment al mediului de afaceri autohton – „Gala Businessului Moldovenesc”, organizat de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova S.A. „CET-Nord” a fost desemnată câștigătoare a concursului „Marca comercială a anului 2022” în nominalizările „Economia Verde” și „Implementarea Standardelor de Integritate în Sectorul Privat”. Această victorie confirmă ascensiunea dinamică a întreprinderii, dezvoltarea direcționată către consumatori și perseverența angajaților de a contribui la consolidarea atât a întreprinderii cât și a sectorului energetic național.

Angajații S.A. „CET-Nord” s-au alăturat Zilei Mondiale a Donatorului de Sânge, un eveniment dedicat exclusiv oamenilor ce dăruiesc viață.

O campanie de donare a produselor sanguine a fost organizată în incinta întreprinderii, în colaborare cu Centrul Național de Transfuzie a Sângelui. Mai mult de 40 angajați au ales să doneze sânge și plasmă, astfel oferind o șansă la un viitor mai sigur și sănătos pentru zeci de oameni.

Marcarea Zilei Mondiale a Donatorului de Sânge constituie un factor semnificativ întru creșterea gradului de conștientizare a necesității donării de sânge și produse sanguine, iar donarea în sine constituie atât un gest salvator, cât și un semn de compasiune.

Activitatea companiei S.A. „CET-Nord” a fost reflectată în presa locală și pe platformele de socializare.

Activitățile derulate au avut ca rezultat vizibil creșterea interesului față de activitatea întreprinderii, consolidarea imaginii Societății, precum și creșterea gradului de informare a consumatorilor și a altor părți interesate.

V. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR INVESTIȚIONALE

5.1. Faza II a proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”

În contextul necesității onorării angajamentelor asumate de către Republica Moldova în domeniul dezvoltării durabile, eficienței energetice și realizarea obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030, care presupune mobilizarea resurselor financiare necesare în acest scop, în comun cu Partenerii de Dezvoltare continuăm implementarea proiectului de modernizare și îmbunătățire a SACET din municipiul Bălți. Faza II a proiectului este o continuare a activităților de modernizare desfășurate în cadrul fazei I și abordează provocarea prioritară de mediu privind atenuarea riscurilor climatice identificate în Planul de acțiune pentru un oraș verde ("Green City Action Plan" - GCAP) al municipiului Bălți. Conform Politicii Sociale și de Mediu BERD Proiectul a fost clasificat în categoria B, întrucât impactul potențial al proiectului este localizat și identificat, iar măsurile de reducere a efectelor negative pot fi anticipate.

Bugetul total al proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza II”, este de aproximativ 17 milioane Euro, surse externe oferite din partea instituțiilor finanțatoare internaționale:

- ✓ BERD (împrumut de stat) - 14,0 mil. Euro;
- ✓ BERD-GFC (împrumut de stat) - 1,0 mil. Euro;
- ✓ E5P (grant) - 2,0 mil. Euro.

Bugetul alocat Proiectului este repartizat pentru 2 obiective stabilite prin studiul de fezabilitate:

- ✓ Program de Investiții Prioritare - 11,5 mil. Euro;
- ✓ Stingerea datoriei istorice pentru gaze naturale - 5,5 mil. Euro.

Tabelul nr. 24

Nr. crt.	Obiectiv 1: Program de Investiții Prioritare (PIP)	Valoarea (Euro)	Împrumut BERD	Împrumut BERD-GFC	Grant E5P
1	Furnizarea și instalarea punctelor termice individuale (PTI)	2 900 000	2 900 000		
2	Implementarea sistemului de distribuție pe orizontală a agentului termic și apei calde	7 255 000	4 255 000	1 000 000	2 000 000
3	Construcția unui rezervor de acumulare a energiei termice (la nivel de SACET)	588 000	588 000		
4	Modernizarea instalațiilor de tratare a apei	420 000	420 000		
5	Implementarea sistemului SCADA	250 000	250 000		
6	Furnizarea softului de modelare termohidraulică (GIS)	87 000	87 000		
Nr. crt.	Obiectiv 2: Datoria istorică	Valoarea (Euro)	Împrumut BERD	Împrumut BERD-GFC	Grant E5P
1	Restructurarea bilanțului întreprinderii	5 500 000	5 500 000		
	Total	17 000 000	14 000 000	1 000 000	2 000 000

Obiectiv 1

Principalele componente investiționale ale Proiectului se referă la instalarea punctelor termice individuale (PTI) în 166 blocuri locative și construirea sistemelor de distribuție a agentului termic și a apei calde în 296 blocuri locative, acoperind și blocurile locative în care au fost instalate PTI în cadrul Fazei I a Proiectului. Prin realizarea acestor componente se estimează micșorarea cu **30-35%** a consumului de energie termică pentru încălzirea spațiilor locative și restabilirea serviciului de încălzire centralizată a apei în scopuri menajere pentru 2/3 din consumatorii din municipiul Bălți conectați la SACET, ceea ce constituie aproximativ 22 mii locuri de consum.

Programul de investiții prioritare a Proiectului este orientat spre eficientizarea producerii de energie electrică și termică în cogenerare și creșterea calității serviciilor, asigurarea confortului și siguranței consumatorului de energie termică.

În rezultatul implementării Proiectului urmează să fie obținute următoarele beneficii economice și de mediu:

- ✓ aproximativ 22 281 apartamente conectate la sistemul de distribuție pe orizontală a energiei termice și la serviciul de alimentare cu apă caldă;
- ✓ economii de energie pentru încălzirea spațiilor locative - 14 826 Gcal/an, datorită instalării PTI și a sistemului de distribuție pe orizontală a energiei termice;
- ✓ creșterea cantității de energie termică produse cu aproximativ 33 942 Gcal;
- ✓ creșterea cantității de energie electrică produse cu aproximativ 36 791 MWh/an;
- ✓ reducerea emisiilor de CO₂ cu aproximativ 23 681 tone/an.

Statut: în derulare.

Obiectiv 2

Acest obiectiv presupune restructurarea bilanțului întreprinderii prin soluționarea problematicei aferente datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale S.A. „Moldovagaz”. Este de menționat că în cadrul studiului de fezabilitate au fost examinate mai multe opțiuni, fiind identificată cea mai fezabilă soluție de rambursare a datoriei istorice. Având în vedere condițiile preferențiale de oferire a împrumuturilor BERD, comparativ cu ofertele pieței financiar-bancare din Republica Moldova, cea mai fezabilă soluție identificată a fost recreditarea unui împrumut suveran oferit de către BERD.

Statut: realizat la 28.07.2022.

Semnarea Acordurilor internaționale

Pentru realizarea scopului și a obiectivelor Proiectului, expuse în Acordul de Proiect încheiat între S.A. „CET-Nord” și BERD, au fost semnate: Acordul de susținere a Proiectului între Primăria municipiului Bălți și BERD, Acordul de Împrumut între Republica Moldova și BERD în valoare de 15 milioane Euro (9,5 mil. Euro: 8,5 mil. Euro - împrumut suveran oferit de către BERD și 1,0 mil. Euro - împrumut concesional oferit de Fondul Verde pentru Climă, suplimentar și o componentă necesară pentru refinanțarea datoriei istorice față de furnizorul de gaze naturale în valoare de 5,5 mil. Euro), precum și Acordul de Grant între Republica Moldova, S.A. „CET-Nord” și BERD în valoare de 2 milioane Euro.

În conformitate cu Legea nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prin Legea organică a Parlamentului nr. 99 din 14.04.2022 a fost ratificat Acordul de Împrumut și prin Legea organică nr. 306 din 10 noiembrie 2022 ratificat Acordul de Grant.

Implementarea Proiectului

Pe parcursul perioadei a fost finalizată procedura de achiziție a serviciilor de consultanță și publicată pe portalul electronic de achiziții BERD (ECEPP), notificarea de desemnare în calitate de câștigător consorțiului condus de compania GMCS a.s. În conformitate cu politicile și regulile de achiziții ale BERD (PPR) au fost organizate ședințe și purtate negocieri asupra contractului de consultanță, proiectul final de contract fiind expediat către BERD spre aprobare. Prin urmare, în data de 04.04.2023 între S.A. „CET-Nord” și consorțiul condus de către compania cehă „GMCS” a.s. a fost încheiat contractul de consultanță pentru serviciile de suport UIP și supraveghere tehnică. Ședința de introducere și de prezentare a experților din cadrul echipei de consultanță a avut loc în data de 11.04.2023. Astfel, conform planului de acțiuni, pentru anul 2023 sunt preconizate următoarele activități: colectarea datelor necesare pentru elaborarea documentației de proiectare; elaborarea documentației de proiectare pentru componentele investiționale, elaborarea documentației de atribuire și lansarea licitațiilor publice.

De asemenea, potrivit planului de achiziții al Proiectului prevăzut în Acordul de proiect, au fost revizuiți și aprobați termenii de referință pentru contractarea asistenței tehnice în vederea promovării egalității de gen, în conformitate cu Strategia BERD privind egalitatea de șanse 2021-2025. Potrivit procedurilor de achiziție, pentru această misiune, de către BERD a fost selectată echipa de consultanță AETS (Application Européenne de Technologies et de Services). Semnarea contractului fiind preconizată pentru luna iulie.

Implementarea proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)” cu suportul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Finanțelor, Agenției Proprietății Publice, și instituției financiare internaționale BERD, va avea un efect pozitiv atât la nivelul întreprinderii, prin soluționarea problematichilor de natură tehnică, financiară și operațională, reducând esențial riscurile de afectare a securității în alimentarea cu energie termică a consumatorilor din municipiu, cât și la nivel național, prin creșterea securității energetice și a eficienței energetice a Societății. Totodată, Proiectul va fi punctul de sprijin pentru modernizarea continuă a SACET din municipiul Bălți și alinierii acestuia la tehnologiile moderne în scopul realizării obiectivelor naționale de eficiență energetică stabilite prin Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, care transpune Directiva UE/27/2012 cu privire la eficiența energetică, precum și va contribui la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE.

5.3. Executarea planului de investiții aprobat de către ANRE

În conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație (HCA) al ANRE nr. 396 din 01 noiembrie 2019, a fost elaborat Planul anual de investiții al S.A. „CET-Nord” pentru anul 2023 și remis spre examinare și aprobare de către Agenție prin scrisoarea nr. 500-08/1755 din data de 30 noiembrie 2022.

Astfel, prin HCA al ANRE nr. 999 din 29 decembrie 2022, pentru anul 2023 a fost aprobat Planul anual de investiții al S.A. „CET-Nord” în valoare de 29 741,42 mii lei pentru următoarele direcții:

- ✓ activitatea de distribuție - 9 924,44 mii lei;
- ✓ activitatea de producere - 14 964,30 mii lei;
- ✓ activități comune - 4 852,69 mii lei.

În tabelul de mai jos sunt prezentate valorile planificate și modificările operate la Planurile anuale de investiții pentru perioada 2020-2023, aprobate prin HCA al ANRE.

Tabelul nr. 25
mii lei

Plan de investiții	Aprobat inițial	Modificare 1	Modificare 2
Pentru anul 2020	29 344,31	33 252,47	42 277,95
Pentru anul 2021	45 996,26	63 514,43	72 055,36
Pentru anul 2022	25 369,64	37 820,15	60 583,18
Pentru anul 2023	29 741,42	-	-

Tabelul de mai jos conține valorile investițiilor realizate în fiecare trimestru pentru anii 2020 - 2023.

Tabelul nr. 26
mii lei

Perioada	Total executat	Executat tr. I	Executat tr. II	Executat tr. III	Executat tr. IV
Anul 2020	24 554,12	819,09	2 847,27	10 806,64	10 081,12
Anul 2021	33 849,31	1 386,98	6 186,87	8 483,63	17 791,83
Anul 2022	24 099,75	1 131,89	4 972,76	4 731,12	13 263,98
Anul 2023	13 994,44	10 825,48	3 168,96		

Investițiile realizate pe parcursul semestrului sunt determinate în mare parte de finalizarea componentei investiționale „Furnizarea de ventilatoare și convertizoare de frecvență” parte a proiectului “Sistemul termoelectric al municipiului Bălți (S.A. „CET-Nord”)”, în valoare de **9 072,03 mii lei**. Este de menționat că programul de investiții se realizează conform posibilităților financiare reale ale entității și se bazează pe principiul asigurării eficienței maxime, precum și pe metoda eficientizării resurselor (prin utilizarea forței de muncă și resurselor tehnice proprii).

5.4. Executarea planului de achiziții

Achizițiile sectoriale și de valoare mică se realizează de către S.A. „CET-Nord” în baza planurilor anuale de efectuare a achizițiilor sau din motive de urgență, ca urmare a apariției unor necesități neplanificate sau evenimente imprevizibile.

Începând cu anul 2022, entitatea desfășoară achizițiile prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (SIA „RSAP”), fapt care asigură atât utilizarea eficientă a resurselor financiare, cât și transparența, obiectivitatea și imparțialitatea procesului de achiziție.

Planul de achiziție al S.A. „CET-Nord” pentru anul 2023 a fost aprobat prin Ordinul nr. 174A din 29.12.2022 și modificat prin Ordinul nr. 50A din 15.03.2023.

Gradul de executare a Planului de achiziții, pentru perioada de raportare, este redat în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 27

Nr. crt.	Indicator	Nr. de proceduri
I. EXECUTAREA ACHIZIȚIILOR DE VALOARE MICĂ		
1.	TOTAL PROCEDURI PUBLICE, DIN CARE:	50
1.1	Finalizate (la etapa de declarare a câștigătorilor)	39
1.2	În curs	11
1.3	Anulate (definitiv)	0
II. EXECUTAREA ACHIZIȚIILOR DE VALOARE MARE		
2.	TOTAL PROCEDURI PUBLICE	11
2.1	FINALIZATE (la etapa de declarare a câștigătorilor)	6
2.2	În curs	5

În urma procedurilor de achiziții desfășurate, au fost încheiate **64 contracte**.

Majorarea indicelui prețurilor și a indicelui inflației, a creat dificultăți pentru entitățile contractante și pentru operatorii economici pentru încheierea și executarea contractelor de achiziții. Logistica de import a fost afectată substanțial, prețurile bunurilor de importanță majoră au crescut semnificativ, în timp ce unele bunuri sunt tot mai dificil de accesat și achiziționat.

VI. GESTIONAREA RISCULUI

În cadrul S.A. „CET-Nord”, procesul de management al riscurilor și oportunităților face parte integrantă din procesele de management și de luare a deciziilor și este integrat în procesele de bază și suport ale entității.

Entitatea se confruntă zilnic cu riscuri provenite din zone variate și din diferite domenii, cum ar fi: domeniul operațional, financiar, al resurselor umane, al calității ș.a. Modul în care aceste riscuri sunt abordate și gestionate are o importanță majoră pentru succesul organizațional.

Derularea procesului de management a riscurilor asigură identificarea, analiza, evaluarea și gestionarea riscurilor pentru a minimiza efectele acestora până la un nivel agreeat.

Totuși pot exista riscuri și incertitudini adiționale celor prezentate în continuare, care în prezent nu sunt cunoscute sau sunt considerate ne semnificative, dar care în viitor pot afecta activitatea Societății.

1. Riscul operațional - riscul apare atunci când anumite circumstanțe afectează direct sau indirect activitatea de bază a entității. Este, de asemenea, riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, determinat de:

- utilizarea unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător;
- evenimente și acțiuni externe: deteriorarea condițiilor economice globale, catastrofe naturale sau alte evenimente care pot afecta activele Societății.

Riscului operațional îi este asimilat și **Riscul legal**, definit ca fiind acel risc de pierdere - urmare atât a amenzilor, penalităților și sancțiunilor de care Societatea este pasibilă în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a dispozițiilor, reglementărilor legale sau contractuale, cât și a faptului ca drepturile și obligațiile contractuale ale S.A. „CET-Nord” și/sau ale partenerului de afaceri nu sunt stabilite în mod corespunzător.

Monitorizarea și eliminarea efectelor riscului legal se realizează prin intermediul unui sistem permanent de informare în legătură cu modificările legislative, precum și prin organizarea unui sistem de analiză, avizare și aprobare a termenilor și condițiilor incluse în contractele comerciale.

Societatea alocă și va continua să aloce fonduri pentru investiții și alte cheltuieli operaționale în vederea prevenirii și gestionării riscului operațional.

De asemenea, în vederea diminuării riscului operațional, anual se încheie contracte de asigurări (de răspundere civilă auto, de răspundere civilă a întreprinderii, a bunurilor gajate, a răspunderii pentru prejudiciile cauzate în procesul de exploatare obiectelor industrial periculoase).

Persistă riscul perioadelor anterioare, cauzat de faptul că, în anul 2018 diferența dintre valoarea rentabilității activelor existente și a uzurii mijloacelor fixe și valoarea investițiilor executate a constituit 6 398,00 mii lei, care a fost exclusă de către ANRE din venitul reglementat al întreprinderii pentru anul 2019. De asemenea, a fost exclusă din venitul reglementat suma uzurii, care în perioada anilor 2013-2017 nu a fost utilizată pentru investiții, dar pentru achitarea consumului de gaze naturale în mărime de 20 580,00 mii lei, având impact direct asupra devierilor financiare.

În această ordine de idei, ANRE, fără a ține cont de faptul că neexecutarea investițiilor planificate de către S.A. „CET-Nord” a fost justificată, făcând uz de dreptul său discreționar a diminuat venitul reglementat al întreprinderii și devierile financiare negative în valoare totală de 26 978,0 mii lei.

Ulterior, la data de 05.03.2020 S.A. „CET-Nord” a depus cererea de chemare în judecată, pentru obligarea ANRE de a emite o nouă hotărâre privind aprobarea prețului pentru energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor cu includerea în calculul tarifului a valorii rentabilității activelor existente și uzura mijloacelor fixe neutilizată pentru efectuarea investițiilor în anii precedenți în valoare de 26 978,00 mii lei.

Acțiunea înaintată a fost admisă spre examinare prin încheierea din 27.05.2020 a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 17.02.2021 prin încheierea aceluiași judecător a fost respinsă ca neîntemeiată cererea S.A. „CET-Nord” de atragere în proces în calitate de terți APP și Ministerul Economiei și Infrastructurii, încheiere menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30.09.2021.

În urma examinării cauzei, la 23.11.2022, de către prima instanță a fost emis dispozitivul hotărârii, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către S.A. „CET-Nord”.

La 15.03.2023, odată cu notificarea hotărârii motivate a primei instanței din 23.11.2022, a fost depusă cererea de apel, care la 27.06.2023 a fost examinată de către Curtea de Apel Chișinău, pronunțarea deciziei fiind dispusă pentru data de 11.07.2023.

La fel, la capitolul activității reglementate a Societății și actelor de dispoziție emise de către ANRE, un risc iminent îl reprezintă și Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 317 din 03.06.2022, prin care la determinarea cheltuielilor aferente amortizării mijloacelor fixe, la unele investiții efectuate de către S.A. „CET-Nord” în anii 2019-2021 valoarea investițiilor a fost diminuată de către ANRE în mărime de 1 576,44 mii lei.

În acest sens, în pct. 3 din dispozitivul Hotărârii prenotate este indicat că: „Departamentul gaze naturale și energie termică, în procesul actualizării tarifelor și prețurilor reglementate, va diminua valoarea mijloacelor fixe cu 1 576,44 mii lei (232,08 mii lei în anul 2019, 555,64 mii lei în anul 2020 și 788,72 mii lei în anul 2021), aferente valorii investițiilor realizate, în corespundere cu tabelul nr. 12 și anexa nr. 13 ale Raportului”.

Astfel, conform planului controalelor planificate pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 628/2020 din 17.12.2020, în temeiul Delegației de control nr. 13/2021 din 08.12.2021, ANRE a efectuat Controlul asupra activității licențiate desfășurate de către S.A. „CET-Nord” în perioada anilor 2019-2021.

La data de 13.04.2022, S.A. „CET-Nord” a recepționat Raportul privind rezultatele controlului întocmit de către echipa de control, iar la data de 27.04.2022 S.A. „CET-Nord” prin scrisoarea nr. 100-08/0603, cu respectarea termenilor legali, a remis către ANRE dezacordul cu privire la Raportul vizat, cu prezentarea argumentelor suplimentare.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată de către ANRE pe marginea dezacordului, S.A. „CET-Nord” a contestat hotărârea la emitent prin cererea prealabilă nr. 120-08/0889 din 01.07.2022. Prin notificarea nr. 06-01/2233 din 12.07.2022, ANRE a informat S.A. „CET-Nord” despre prelungirea termenului de examinare a cererii prelabile până la 15.08.2022, în temeiul art. 167 alin. (3) și art. 60 alin. (4) ale Codului administrativ. Ulterior, prin răspunsul nr. 07-02/2521 din 08.08.2022, care

a fost recepționat de către S.A. „CET-Nord” la 09.08.2022, în temeiurile art. 167, art. 169 alin. (2) ale Codului administrativ, ANRE a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată.

Apreciind, că pct. 3 din dispozitivul Hotărârii nr. 317 din 03.06.2022 este neîntemeiat, nu corespunde cadrului legal și urmează a fi anulat, la 07.09.2022 S.A. „CET-Nord” a înaintat instanței de judecată o acțiune în contestare prin care s-a solicitat anularea punctului menționat supra.

Actualmente, cauza se află în examinare la judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Alt risc identificat pe perioada de referință, îl constituie încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24.05.2022 adoptată pe marginea dosarului nr. 3-3073/2021, prin care s-a dispus atragerea în proces în calitate de terț a S.A. „CET-Nord”, în temeiul art. 205 din Codul Administrativ.

Astfel, la 18.11.2021, S.A. „Moldovagaz” a depus cererea de chemare în judecată împotriva ANRE, cu participarea terțului S.R.L. „Bălți-Gaz” și S.R.L. „Moldovatrangaz”, privind anularea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr. 433 din 28.09.2021, prin care s-a obligat S.A. „Moldovagaz” să aplice prețul reglementat la gazele naturale pentru S.A. „CET-Nord”, în calitate de consumator noncasnic racordat în punctul de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale în mărime de 2 895 lei/1 000 m³ fără TVA, conform Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2020 din 28.10.2020.

La caz menționăm că, la 10.12.2020, ANRE a recepționat sesizarea nr. 400-08/2423 (număr de înregistrare ANRE 10740 din 10.12.2020) adresată de către titularul de licență S.A. „CET-Nord”, care desfășoară activitatea de producere, distribuție și furnizare a energiei termice, totodată având calitatea de consumator noncasnic al gazelor naturale în raporturile contractuale cu S.A. „Moldovagaz”. Prin sesizarea depusă, s-a solicitat intervenția ANRE în soluționarea extrajudiciară a neînțelegerii cu privire la refuzul S.A. „Moldovagaz” de a aplica pentru consumatorul noncasnic S.A. „CET-Nord” prețul reglementat la gazele naturale în punctele de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale. Anterior, prin Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr. 396/2020 din 28.10.2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 285/1094 din 03.11.2020, de regulator au fost aprobate prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public.

În urma examinării sesizării, ANRE a constatat că fiind nejustificat refuzul S.A. „Moldovagaz” de a aplica prețul reglementat pentru furnizarea gazelor naturale consumatorului noncasnic S.A. „CET-Nord” în punctele de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale, în corespundere cu anexa la Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 396/2020 din 28.10.2020 în mărime de 2 895 lei/1 000 m³ fără TVA, adică, a constatat aplicarea incorectă de către furnizorul S.A. „Moldovagaz” a prețurilor reglementate în raport cu consumatorul noncasnic S.A. „CET Nord”, fapt ce a dus la adoptarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr. 433 din 28.09.2021.

La 07.09.2022, în calitate de parte terță S.A. „CET-Nord” a depus referința asupra cererii de chemare în judecată, argumentând și anexând probele pertinente și concludente în vederea respingerii acesteia de către instanța de judecată, ca fiind nefondată.

La 23.09.2022, ședința de judecată a fost amânată, deoarece partea terță S.R.L. „Moldovatrangaz” n-a depus referința asupra cererii de chemare în judecată, astfel, nefiind clară celorlalți participanți poziția acesteia în procesul civil.

În ședința din 15.12.2022, partea terță S.R.L. „Moldovatransgaz” a depus referința pe marginea cererii de chemare în judecată, dar a solicitat termen suplimentar de a lua cunoștință cu materialele dosarului.

La etapa actuală cauza se află în examinarea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Un alt risc gestionat cu impact economic major asupra entității, îl reprezintă Încheierea executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021 privind calcularea dobânzii de întârziere în mărime de 60 486 374 lei 67 bani.

La caz, menționăm că, în data de 18.05.2021, S.A. „Moldovagaz” a înaintat un demers, prin care a solicitat calcularea dobânzii de întârziere și penalității, rezultate din întârzierea executării de către S.A. „CET-Nord” a hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-3343/11 din 01.03.2011.

Prin încheierea nr. 005-286/13 din 18.08.2021, executorul judecătoresc a dispus încasarea S.A. „CET-Nord”, în beneficiul creditorului S.A. „Moldovagaz” dobânda de întârziere în mărime de 60 486 374 lei 67 bani.

La 26.08.2021 S.A. „CET-Nord” a contestat încheierea executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021, ca fiind ilegală.

La 26.08.2021, aceiași încheiere a executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021 a fost contestată și de S.A. „Moldovagaz”, care a solicitat: obligarea, executorului judecătoresc să efectueze recalcularea dobânzii de întârziere cu aplicarea coeficientului de 9% la rata de bază a BNM, cu încasarea acesteia de la S.A. „CET-Nord” în sumă totală de 79 624 875 lei 72 bani, adică, mai mult cu 19 138 501 lei 05 bani.

La 07.09.2021, contestația depusă de S.A. „Moldovagaz”, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată spre examinare.

Întru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, S.A. „CET-Nord” a depus referință la contestația S.A. „Moldovagaz” împotriva încheierii executorului judecătoresc nr. 005-286/13 din 18.08.2021, prin care a solicitat respingerea contestației înaintate de SA „Moldovagaz” și anularea încheierii executorului judecătoresc Chiosa Anatolie nr. 005-286/13 din 18.08.2021.

La **12.05.2023**, prin Încheierea primei instanțe s-au admis contestațiile depuse de S.A. „Moldovagaz” împotriva S.A. „CET-Nord” și S.A. „CET-Nord” împotriva S.A. „Moldovagaz”, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Chiosa Anatolie cu privire la contestarea actului executorului judecătoresc. Sa anulat încheierea privind încasarea dobânzii de întârziere din 18.08.2021, emisă de executorul judecătoresc Chiosa Anatolie.

La **27.05.2023**, S.A. „CET-Nord” a depus recurs împotriva Încheierii nominalizate a primei instanțe, în vederea concretizării încheierii și anulării acesteia în partea admiterii contestației S.A. „Moldovagaz”.

La **16.06.2023** recursul declarat de către S.A. „CET-Nord” a fost înregistrat de către Curtea de Apel Chișinău, fiind atribuit numărul dosarului, urmând a fi numită data examinării acestuia.

Încheierea executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021 privind calcularea dobânzii de întârziere în mărime de 22 089 077 lei 01 bani, de asemenea reprezintă un risc cu impact sporit asupra activității economico-financiare a întreprinderii. Astfel, executorul judecătoresc prin încheierea nr. 005-282/13 din 25.08.2021, a dispus încasarea de la debitorul S.A. „CET-Nord”, în

beneficiul creditorului S.A. „Moldovagaz” dobânda de întârziere în mărime de 22 089 077 lei 01 bani, având drept temei demersul S.A. „Moldovagaz” din 18.05.2021 prin care a solicitat calcularea dobânzii de întârziere și penalității, rezultate din întârzierea executării hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție nr. 2e-7198/10 din 06.10.2010.

La 02.09.2021 S.A. „CET-Nord” a contestat încheierea executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021, ca fiind ilegală. Totodată, aceeași încheiere a executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021, a fost contestată și de S.A. „Moldovagaz”, care a solicitat obligarea, executorului judecătoresc, să efectueze recalcularea dobânzii de întârziere, cu aplicarea coeficientului de 9% la rata de bază a BNM, cu încasarea acesteia de la S.A. „CET-Nord” în sumă totală de 29 096 318 lei 49 bani, adică, mai mult cu 7 007 241 lei 48 bani.

Astfel, la 09.09.2021, contestația depusă de S.A. „Moldovagaz”, prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată spre examinare.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, la 24.09.2021, S.A. „CET-Nord” a depus referință la contestația S.A. „Moldovagaz”, prin care a solicitat conexarea cauzelor de examinare a contestațiilor depuse de S.A. „CET-Nord” și S.A. „Moldovagaz”, respingerea contestației înaintate de S.A. „Moldovagaz” și anularea încheierii executorului judecătoresc nr. 005-282/13 din 25.08.2021.

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nr. 25-3315/2021 din 28.06.2022, a fost admisă contestația S.A. „Moldovagaz” privind aplicarea coeficientului la rata dobânzii de bază a BNM nu de 5% aplicate de executor inițial, ci de 9% cum a solicitat creditorul. Admisă și contestația S.A. „CET-Nord” în partea calculării greșite a dobânzii de întârziere, cu includerea greșită a unei perioade deja calculate anterior.

La 22.07.2022, nefiind de acord cu încheierea emisă de prima instanță, S.A. „CET-Nord” a atacat-o cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, care la 04.10.2022 a admis recursul depus de către S.A. „CET-Nord”, iar Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28.06.2022 a fost casată cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet.

La moment contestațiile se află în examinare, în procedura de rejudecare.

Prin urmare, în cazul în care soluțiile instanțelor de judecată, pe litigiile legate de calcularea dobânzilor de întârziere și anularea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE nr. 433 din 28.09.2021, vor fi în defavoarea S.A. „CET-Nord”, riscul financiar sumar se estimează la 166 mil lei. Astfel, prin adresarea nr. 120-08/1383 din 20.09.2022, S.A. „CET-Nord” a notificat Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale despre riscurile existente, care la rândul său, prin scrisoarea nr. 07-5011 din 30.09.2022 a sesizat riscurile menționate Consiliului Suprem de Securitate și Serviciului de Informații și Securitate ale Republicii Moldova.

2. Riscul proiectelor - reprezintă riscurile estimărilor superficiale, care în consecință au impact negativ asupra derulării, implementării și finalizării cu succes a proiectelor investiționale. Sistemul de management al riscului constă din 5 etape: identificarea riscurilor care pot afecta realizarea proiectelor, analiza calitativă și cantitativă a riscurilor pentru a determina care dintre riscurile identificate în cadrul proiectului necesită o gestionare ulterioară, identificarea soluțiilor și acțiunilor necesare pentru a reduce impactul oricăror amenințări asupra obiectivelor proiectului, controlul sistematic al riscurilor în scopul asigurării că toate pericolele și riscurile

relevante sunt abordate și atenuate, monitorizarea riscurilor și executarea unor acțiuni de răspuns adecvate.

Astfel, reieșind din angajamentele asumate prin Acordurile internaționale încheiate în vederea implementării proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”) - Faza II” și încadrarea în termenul preconizat pentru realizarea Proiectului (2022-2025), au fost elaborate:

- ✓ Planul de Acțiuni necesare realizării condițiilor de intrare în vigoare a Acordului de Împrumut;
- ✓ Documentația de atribuire pentru identificarea și contractarea echipei de consultanță care va asigura suportul necesar Unității de Implementare a Proiectului (UIP) la realizarea Proiectului;
- ✓ Documentația de atribuire pentru identificarea și contractarea serviciilor de asistență tehnică în vederea promovării egalității de gen.
- ✓ Planul de Acțiuni necesare realizării condițiilor de intrare în vigoare a Acordului de Grant.

Un factor important în atenuarea riscurilor la realizarea Proiectului va fi instituirea la nivel de întreprindere a Unității de Implementare a Proiectului (UIP) care va avea responsabilitatea de monitorizare și luare a deciziilor importante în cadrul Proiectului, ceea ce va impune o implicare substanțială a membrilor UIP în procesul realizării Proiectului.

De asemenea, în vederea gestionării riscului, în mod continuu sunt monitorizate contractele cu risc sporit de nerealizare în termen a lucrărilor și prestării serviciilor contractate, determinate de mai mulți factori contributivi (proceduri de achiziții publice repetate; creșterea prețurilor la materialele de construcții, echipamente, probleme logistice, situații excepționale etc.). Prin urmare, pentru atenuarea riscurilor cu impact negativ asupra obiectivelor proiectului, la necesitate, se extinde perioada de realizare a proiectului investițional prin semnarea amendamentelor corespunzătoare la contract care implică și extinderea perioadei de valabilitate a garanțiilor de avans și bună execuție, ce asigură îndeplinirea calitativă și integrală a obiectului contractului.

3. Riscul tehnologic - reprezintă ieșirea din funcțiune a utilajului de producere (distribuție), care este exploatat timp îndelungat, este învechit și poate provoca pierderi economice cu consecințe majore în asigurarea consumatorilor cu energie termică și electrică. Astfel, în scopul managementului eficient al acestui tip de risc, au fost executate lucrări de mentenanță preventivă și corectivă, lucrări de reparații capitale a utilajului de producere și distribuție, conform planului aprobat.

În vederea unei gestionări eficiente a riscurilor și pentru evitarea unui volum exagerat și necontrolat de riscuri, s-a efectuat monitorizarea lor în fiecare subdiviziune a entității cu întocmirea planului de activitate pentru anul 2023 al Serviciului Control de Producție. Suplimentar a fost elaborat și aprobat graficul de control al subdiviziunilor. În perioada de raportare a fost efectuat controlul de producție în 5 subdiviziuni structurale cu reflectarea în rapoartele de control a măsurilor de înlăturare a neconformităților și atribuire a responsabilităților.

De asemenea, personalul de conducere și personalul de execuție conștientizează în ce măsură și în ce mod afectează riscurile activitatea entității și identifică sursele și factorii care îi generează.

Riscurile sunt identificate și gestionate la orice nivel unde se sesizează că pot exista consecințe în raport cu atingerea obiectivelor entității.

Totodată, este evidentă necesitatea de a sistematiza și centraliza informațiile cu privire la caracteristicile tehnice și de exploatare a utilajelor cu întocmirea programelor de mentenanță pe fiecare utilaj de producere, distribuția energiei termice și livrarea energiei electrice în Sistemul Energetic Național, cât și a unui program de mentenanță generalizat pe întreprindere, din care vor deriva programele investiționale anuale și de durată lungă, care vor prevedea:

- ✓ dezvoltarea conceptului de mentenabilitate, fiind stabilite scopurile urmărite și liniile directoare pentru realizarea acestora;
- ✓ conceperea și dezvoltarea unor tehnici de previzionare a mentenabilității aplicabile care vor avea efecte economice semnificative;
- ✓ aplicarea tehnologiilor moderne și îmbunătățirea continuă a programelor de mentenanță.

Stabilirea stării de urgență este determinată de riscurile și amenințările persistente ce vizează securitatea națională, precum și aprovizionarea Republicii Moldova cu resurse energetice, îndeosebi pentru perioada rece a anului. Printre amenințările principale menționăm: limitarea sau chiar sistarea furnizării resurselor energetice; creșterea exponențială a prețurilor acestora; perturbările lanțurilor de furnizare legate de conflictul din Ucraina și sancțiunile impuse ce duc la reticența furnizorilor de a lua angajamente pe termen lung; vulnerabilitatea energetică a populației.

Alte riscuri identificate, evaluate și gestionate sunt:

- ✓ lipsa combustibilului alternativ necesar pentru asigurarea centralei cu combustibil de rezervă;
- ✓ lipsa unui sistem automatizat de monitorizare și control a indicatorilor de producere, consum și calitate a energiei;
- ✓ lipsa unui sistem automatizat de monitorizare a regimului termic și hidraulic a SACET.

În conformitate cu Planul național de acțiuni pentru atenuarea crizei energetice, aprobat prin HG RM 433/2021, pe parcursul anului 2022 au fost realizate un șir de măsuri privind efectuarea studiului de prefezabilitate referitor la identificarea combustibilului de rezervă pentru unitățile de producere în cogenerare.

A fost inițiat studiul de prefezabilitate cu implicarea experților internaționali. Prezentarea raportului de prefezabilitate este planificată pentru decembrie 2023.

În rezultatul punerii în aplicare din 01.06.2022 a Regulilor Pieței energiei electrice (în continuare RPEE) aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020, S.A. „CET-Nord” fost înregistrată de către Operatorul pieței energiei electrice ca participant al Pieței energiei electrice, conform procedurilor aprobate de Î.S. „Moldelectrică” și avizate de ANRE.

În cadrul activității aferentă comercializării energiei electrice pe Piața energiei electrice s-au constatat un șir de deficiențe în cadrul aplicării RPEE, precum și unele neconformități a acestora cu prevederile cadrului normativ de specialitate în vigoare generând anumite riscuri de plan financiar și tehnic.

Pentru atenuarea riscurilor posibile, pe parcursul anului 2022 și primului trimestru al anului 2023 au fost transmise un șir de demersuri și solicitări cu privire la ajustarea și armonizarea atât a prevederilor RPEE, cât și a cadrului normativ de specialitate, către ANRE, Ministerul Finanțelor,

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Agenția Proprietății Publice, Operatorul pieței energiei electrice.

În rezultat, la finele anului 2022 de către ANRE a fost inițiată procedura de elaborare a proiectului de modificare a RPEE, la care S.A. „CET-Nord” a transmis propunerile de rigoare privind modificarea RPEE (scrisoare nr. 610-08/0277 din 03.03.2023). Concomitent Ministerul Energiei a inițiat procedura de modificare a legislației din domeniul energiei, inclusiv Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

4. Riscul financiar

1) De lichiditate - definit ca imposibilitatea de achitare la timp a plăților aferente obligațiunilor sale. Valoarea coeficientului și gestionarea riscului dat este descrisă în cap. II pct. 2.3 Lichiditatea curentă.

În scopul atenuării acestui risc, în procesul de analiză, prognozare și luare a deciziilor, întreprinderea a mărit perioada de scadență cu furnizorii de bunuri și servicii de la 30 zile la 60 zile, precum și a acceptat, în cazuri de urgență, unele plăți nesemnificative în avans, astfel având posibilitatea de a gestiona eficient resursele financiare săptămânal, lunar și trimestrial. În același timp, achitățile cu furnizorii au fost efectuate în termen și nu au fost admise aplicarea penalităților.

2) Valutar - apare în consecința variației cursului valutar (apreciere, depreciere) a valutei de contract, în perioada dintre momentul încheierii contractului și data la care se efectuează plata în valută.

Urmare a contractării împrumuturilor externe, precum și a contractării serviciilor prestate de către nerezidenți, S.A. „CET-Nord” a gestionat riscul valutar prin măsurile întreprinse spre atenuarea acestui risc, ceea ce se realizează prin monitorizarea săptămânală a dinamicii ratelor de schimb valutar atât pe piața valutară a Republicii Moldova cât și pe cea internațională și în rezultatul acestor monitorizări, precum și în dependență de resursele financiare existente au fost luate decizii de a efectua tranzacțiile respective în valută străină.

3) Riscul neajustării prețurilor/tarifelor reglementate - acest risc apare în situațiile în care majorarea prețului de achiziție a gazelor naturale nu este reflectată în prețul pentru energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor. De notat că, în structura actuală a prețului pentru energia electrică produsă și tarifului pentru energia termică produsă costul de achiziție a gazelor naturale constituie cca 91%.

Astfel, deși în conformitate cu prevederile pct. 146 din Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și tarifelor reglementate pentru producerea energiei electrice și termice, pentru serviciile de distribuție și furnizare a energiei termice, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 396/2019, în cazul modificării tarifelor la gazele naturale procurate, este prevăzută ajustarea extraordinară a prețurilor și tarifelor fără solicitarea întreprinderii, neaplicarea acestor prevederi în condițiile actuale, are drept efect constituirea devierilor tarifare negative, care nu permit achitarea consumurilor curente de gaze naturale. În consecință, neachitarea în termen a consumurilor curente de gaze naturale necesare pentru activitatea reglementată, în corespundere cu prevederile contractuale, se sancționează, iar cheltuielile aferente amenzilor și penalităților nu sunt incluse în scopuri tarifare și nu au acoperire financiară.

De menționat este faptul că la începutul perioadei de raportare S.A. „CET-Nord” a identificat acest risc care a fost catalogat ca un risc cu nivel sporit.

Ca urmare a neajustării la timp a tarifului pentru energia termică și a prețului pentru energia electrică încă din perioada precedentă, întreprinderea se confruntă cu probleme financiare și anume insuficiență de resurse financiare.

4) Implementarea actelor normative noi cu privire la Regulile pieței energiei electrice - odată cu intrarea în vigoare a Regulilor pieței energiei electrice, care este un act normativ nou, întreprinderea se confruntă cu un șir de impedimente economico-financiare ce sunt în măsură să pericliteze activitatea S.A. „CET-Nord”. De menționat că, lacunele existente în cadrul normativ și lipsa unui sistem bine gândit și organizat pentru implementarea Regulilor pieței, generează cheltuieli nejustificate suplimentare chiar la etapa inițială de implementare a actului normativ. Astfel, până în prezent nu este stabilit cu certitudine modul de determinare a costurilor excedentelor/deficitelor de energie electrică stabilite ca dezechilibre, ceea ce a influențat neîncasarea integrală a mijloacelor financiare aferente livrărilor efective de energie electrică, pentru care S.A. „CET-Nord” a suportat de facto cheltuieli de achiziție a gazelor naturale.

Suplimentar, S.A. „CET-Nord” este supus riscului financiar ca rezultat al faptului că, determinarea cantității excedente/deficitare de energie electrică stabilită ca dezechilibru se efectuează în kWh fără aplicarea unei marje de eroare ceea ce presupune că orice producător de energie electrică în regim de cogenerare permanent va crea dezechilibre și va achita plăți suplimentare din imposibilitatea tehnică a instalațiilor existente de producere a unei cantități constante de energie într-o perioadă îndelungată de timp și mai ales fiind dependenți de factorii externi precum temperatura medie a aerului.

În același timp, o altă problemă ține de lipsa cadrului normativ care să stabilească formarea bazei de calcul a TVA în condițiile în care energia electrică efectiv produsă într-o anumită perioadă fiscală, este separată în două componente (energia electrică notificată și energia electrică aferentă dezechilibrului) și facturarea acestora în perioade distincte. Astfel, are loc denaturarea mărimii impozitului aferent achitării la buget a obligațiilor privind TVA, deoarece TVA aferent procurărilor va fi reflectat în perioada fiscală în care au avut loc achizițiile, iar TVA pentru livrări va fi reflectată în perioada „în care a fost recepționată/eliberată factura fiscală”, ceea ce poate constitui un interval de timp de la o lună până la 4 luni și mai mult (în prezent întreprinderea nu a primit informația necesară pentru eliberarea facturii fiscale aferente dezechilibrelor începând cu luna august 2022).

Astfel, dat fiind caracterul sezonier al activității S.A. „CET-Nord”, emiterea facturilor în sezonul de încălzire pentru energia electrică produsă în afara sezonului de încălzire va genera plăți suplimentare nejustificate aferente achitării la buget a obligațiilor privind TVA ca rezultat al majorării cantității energiei produse de facto cu energia produsă în perioadele fiscale anterioare.

5) Riscul creșterii prețului la materia primă și la alte bunuri necesare activității întreprinderii - acest risc apare în situația în care Republica Moldova este dependentă de materia primă importată și de instrumentele de implementare de către stat a politicii monetare, financiare și fiscale. În acest context în cazul în care la nivel global, regional sau local au loc procese sau evenimente excepționale, acestea vor influența direct evoluția prețurilor la materia primă și a bunurilor importate, precum și la bunurile și serviciile de pe piață autohtonă.

În perioada de raportare întreprinderea a identificat acest risc și a întreprins măsuri de atenuare a acestuia. Astfel, acest risc a fost identificat în procesul planificării și ulterior în procesul desfășurării procedurilor de achiziții de bunuri, servicii și executare a lucrărilor. În acest context de menționat este faptul că în procesul de achiziții au fost recepționate oferte cu prețuri majorate comparativ cu prețurile bunurilor identice contractate în anii precedenți. În situațiile descrise întreprinderea a analizat necesitatea achiziționării bunurilor, posibilitatea înlocuirii acestora cu alte bunuri care ar putea genera o eficiență identică sau anularea și transferarea achizițiilor pentru altă perioadă. Iar pentru achizițiile a căror valoare estimată a fost conform prețurilor existente pe piață sau majorate nesemnificativ comparativ cu anii precedenți, întreprinderea a purtat negocieri de diminuarea a prețului ofertei.

Ca rezultat entitatea nu a admis contractarea bunurilor și serviciilor la prețuri exagerate, a identificat soluții de înlocuire cu bunuri la prețuri rezonabile, dar calitative, ceea ce a condus la respectarea principiului eficiență maximă cu costuri minime.

5. Riscul de personal al entității este strâns legat de riscurile sistemice la nivel de țară și care sunt cauzate de așa fenomene, cum ar fi migrația populației, îmbătrânirea populației aflate la vârsta productivă, lipsa specialiștilor în domeniul îngust de activitate al întreprinderii. Riscurile au fost identificate fiind prevăzute în Planul de management al riscurilor și oportunităților, cod: F-PSI-11-01. În vederea gestionării riscurilor Secția Resurse Umane a planificat și realizat un șir de măsuri de răspuns ca: analizarea corectă, constantă și riguroasă a fluxului informațional privind nevoile de resurse ale entității; informarea permanentă privind schimbările legislative apărute, care au legătură cu obiectivul urmărit; instruirea și conștientizarea; colaborarea cu autoritățile abilitate în vederea elaborării programelor de formare profesională specifice activității entității. Astfel în baza Memorandumului de Înțelegere cu proiectul USAID „Securitatea Energetică a Moldovei” (Moldova Energy Security Activity - MESA) entitatea a devenit partener al Programului de stagii „Tinerii de azi-viitorul energiei de mâine”. În cadrul acestui program 2 studenți își desfășoară stagiul în cadrul entității (03.04.2023-30.09.2023). Totodată pe parcursul perioadei de raportare în cadrul S.A. „CET-Nord” și-au desfășurat stagiul de practică 10 persoane, dintre care 8 elevi ai Colegiului de Industrie Ușoară din Bălți și 2 studenți ai Universității de Stat Alecu Russo din Bălți și a Universității Tehnice a Moldovei.